

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

Unserer

Genossenschaft

Switzerland

491.99-8

U-70

1869

8

Armenian.

491.99-8

W-70

7885

491-99-2

1005-1A

Ա-70

ԹՈՂ ՏՈՒՆԻ ԵՏ ՄԵՆԸ ՏՂՈՅԸ ՈՐ ԻՆՉՈՒ
 ԳԵՆ, ԵՒ ՄԷ ԵՐԳԻՒԼԻՔ ԵՏՈՒՐ • ԻՆ-
 ՉՈՒ ՈՐ ԵՍՏՈՒԾՈՅ ԹՎԳՎԵՌՈՐՈՒ-
 ԹԻՒՆԸ ԵՏԵՆՆԵՆԲՐՈՒՆՆ Է:
 Մարկ . Ժ . 14 :

ԼՈՒՆՔԻՆ

ԴՆՍԱԳԻՐԻՔ ՄԱՆԿԱՆՑ

ՊԵՏԿԵՐԵՋԵՐԴ

ԵՐՐՈՐԴ ՏՊԵԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐ ԵՕՐԻ

Ի ՏԳՐԱՆԻ

ՄՄԵՐԻԳԵՅԻ ՏԵՏԵԿԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

1869

13 FEB 2013

ԱՌԸԶԻՆ

ԴԵՍԵՄԻՅԻՔԻ ՄԱՆԿԱՆՅՑ

ՊԵՏԱԿԵՆԵՋԱՆՈՒԹՅԱՆ

ԱՅԲՈՒԲԵՆ

ԵՐԿԵԹԵՂԻԲ

Ե Բ Գ Դ Ե Ջ Է Ը Թ

Ժ Ի Լ Խ Ծ Կ Ն Ձ

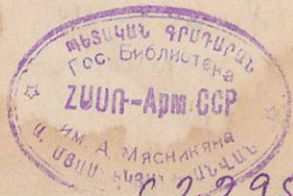
Ղ Ճ Մ Յ Ն Շ Ո

Չ Պ Ջ Ռ Ս Վ

Տ Ը Յ Ի Փ

Ի Օ Ֆ

1*

62295-67

ԲՈՒՆՈՐ ԳՐԻՐ

ա բ գ դ ե զ է ը թ
 ժ ի լ խ ծ կ Տ ձ
 ղ ճ Մ յ ն շ ո
 չ պ ջ ո ս վ
 ա բ ց լ փ
 ք և օ Ֆ

ՆՕՏԻ ԳՐԻՐ

ա բ գ դ ե զ է ը թ
 ժ է լ խ ծ է Տ ձ
 ղ ճ Մ յ ն շ ո
 չ պ ջ ո ս վ
 ա բ ց - թ
 ք և օ Ֆ

ՉԵՅՆԵՐՈՐ ԳՐԻՐ

ա ե է ը ի ո լ օ

Ն Ե Գ

ԵՐԿԵՐԻՐ ՊԵՆՈՒՆԵՐ

աբ	ազ	ադ	աղ	աթ	ած
եբ	եզ	եդ	եղ	եթ	եծ
էբ	էզ	էդ	էղ	էթ	էծ
ըբ	ըզ	ըդ	ըղ	ըթ	ըծ
իբ	իզ	իդ	իղ	իթ	իծ
ոբ	ոզ	ոդ	ող	ոթ	ոծ
օբ	օզ	օդ	օղ	օթ	օծ
ուբ	ուզ	ուդ	ուղ	ութ	ուծ
իւբ	իւզ	իւդ	իւղ	իւթ	իւծ

էլ	էխ	էծ	էկ	էՏ	էձ
ալ	ախ	ած	ակ	աՏ	աձ
ել	եխ	եծ	եկ	եՏ	եձ
ըլ	ըխ	ըծ	ըկ	ըՏ	ըձ
իլ	իխ	իծ	իկ	իՏ	իձ
ոլ	ոխ	ոծ	ոկ	ոՏ	փք
օլ	օխ	օծ	օկ	օՏ	օձ
ուլ	ուխ	ուծ	ուկ	ուՏ	ուձ
իւլ	իւխ	իւծ	իւկ	իւՏ	իւձ

իղ	իճ	իմ	իյ	ին	իշ
աղ	աճ	ամ	այ	ան	աշ
եղ	եճ	եմ	եյ	են	եշ
էղ	էճ	էմ	էյ	էն	էշ
ըղ	ըճ	ըմ	ըյ	ըն	ըշ
ող	ոճ	ոմ	ոյ	ոն	ոշ
օղ	օճ	օմ	օյ	օն	օշ
ուղ	ուճ	ում	ույ	ուն	ուշ
իւղ	իւճ	իւմ	իւյ	իւն	իւշ

օշ	օսյ	օջ	օռ	օս	օվ
աշ	ասյ	աջ	առ	աս	ավ
եշ	եսյ	եջ	եռ	ես	եվ
էշ	էսյ	էջ	էռ	էս	էվ
ըշ	ըսյ	ըջ	ըռ	ըս	ըվ
իշ	իսյ	իջ	իռ	իս	իվ
ոշ	ոսյ	ոջ	որ	ոս	ով
ուշ	ուսյ	ուջ	ուռ	ուս	ուվ
իւշ	իւսյ	իւջ	իւռ	իւս	իւվ

իւտ	իւր	իւց	“	իւփ	իւբ	իւֆ
ատ	ար	աց	աւ	ափ	աբ	աֆ
ետ	եր	եց	ել	եփ	եբ	եֆ
էտ	էր	էց	“	էփ	էբ	էֆ
ըտ	ըր	ըց	“	ըփ	ըբ	ըֆ
իտ	իր	ից	իւ	իփ	իբ	իֆ
ոտ	որ	ոց	ու	ոփ	որ	ոֆ
օտ	օր	օց	“	օփ	օբ	օֆ
ուտ	ուր	ուց	“	ուփ	ուբ	ուֆ

րա	րա	րա	րա	թա	ժա
րե	րե	րե	րե	թե	ժե
րէ	րէ	րէ	րէ	թէ	ժէ
ըր	ըր	ըր	ըր	թը	ժը
րի	րի	րի	րի	թի	ժի
րո	րո	րո	րո	թո	ժո
րօ	րօ	րօ	րօ	թօ	ժօ
րու	րու	րու	րու	թու	ժու
րիւ	րիւ	րիւ	րիւ	թիւ	ժիւ

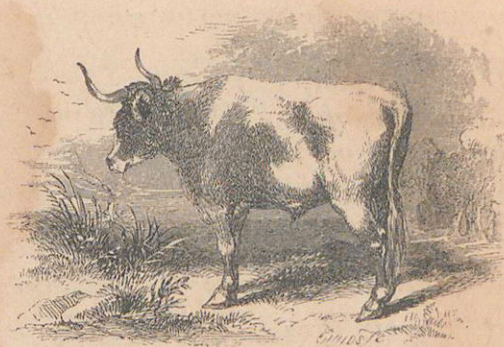

լե	խե	ծե	կե	հե	ճե
լա	խա	ծա	կա	հա	ճա
լէ	խէ	ծէ	կէ	հէ	ճէ
լը	խը	ծը	կը	հը	ճը
լի	խի	ծի	կի	հի	ճի
լո	խո	ծո	կո	հո	ճո
լօ	խօ	ծօ	կօ	հօ	ճօ
լու	խու	ծու	կու	հու	ճու
լիւ	խիւ	ծիւ	կիւ	հիւ	ճիւ

ղը	ճը	մը	յը	նը	շը
ղա	ճա	մա	յա	նա	շա
ղե	ճե	մե	յե	նե	շե
ղէ	ճէ	մէ	յէ	նէ	շէ
ղի	ճի	մի	յի	նի	շի
ղո	ճո	մո	յո	նո	շո
ղօ	ճօ	մօ	յօ	նօ	շօ
ղու	ճու	մու	յու	նու	շու
ղիւ	ճիւ	միւ	յիւ	նիւ	շիւ

չո	պո	ջո	ոո	սո	վո
չա	պա	ջա	ոա	սա	վա
չե	պե	ջե	ոե	սե	վե
չէ	պէ	ջէ	ոէ	սէ	վէ
չի	պի	ջի	ոի	սի	վի
չո	պօ	ջօ	ոօ	սօ	վօ
չու	պու	ջու	ոու	սու	վու
չիւ	պիւ	ջիւ	ոիւ	սիւ	վիւ

տու	րու	ցու	ւու	փու	քու	ֆու
տա	րա	ցա	ւա	փա	քա	ֆա
տե	րե	ցե	ւե	փե	քե	ֆե
տէ	րէ	ցէ	ւէ	փէ	քէ	ֆէ
տի	րի	ցի	ւի	փի	քի	ֆի
տո	րո	ցո	ւո	փո	քո	ֆո
տօ	րօ	ցօ	ւօ	փօ	քօ	ֆօ
տու	րու	ցու	ւու	փու	քու	ֆու
տիւ	րիւ	ցիւ	ւիւ	փիւ	քիւ	ֆիւ

ԵՍ Ե.Ձ. ՄԵՆ Է:

Է՛Տ, ան է	Ո՛Տ, դի մը
Ես ո՛չ եմ	Թէ որ ան է
Սա չէ՞ որ	Դա աղ չէ՞
Յօ է առ	Ել աղ առ
Եկ առ իս	Էզ էշ մը
Օր մը, Հա՞	Ո՛վ է առ
Օն, էլ եկ	Հօ, լու մը
Ո՛ւՏ, օձ մը	Եւ բու մը
Ել առ իմօ է	Ո՛ւր ես դու

ԵԹԵՊՏԻՐ ԲԵԹԵՐ ՄԵՆՈՒՆՅ

Բաց	Քար	Բան	Շահ
Հաց	Տար	Լան	Մահ
Թաց	Լար	Վան	Գահ
Խած	Վառ	Համ	Վախ
Մած	Բառ	Գամ	Չախ

Բեր	Մեծ	Ճեղ	Բեն
Գեր	Խեց	Մեղ	Դեն
Վեր	Մեղ	Տեղ	Օեն
Լեռ	Չեղ	Գեղ	Թեմ
Քեռ	Քեղ	Դեղ	Չեմ

Հեղ	Պէս	Խէթ	Խէչ
Վէղ	Կէս	Գէթ	Մէջ
Մէղ	Վէս	Վէտ	Գէճ
Մէկ	Դէղ	Մէտ	Վէճ
Շէկ	Սէղ	Դէտ	Խէժ

Գին	Գիր	Յից	Քիթ
Վին	Դիր	Լից	Վիթ
Գիմ	Ժիր	Բիծ	Շիթ
Գիմ	Լիր	Գիծ	Շիշ
Հիմ	Հիր	Լիծ	Վիղ

Փոս	Հոն	Քող	Յող
Հոս	Գոն	Մօր	Բօթ
Բոց	Մոմ	Տօն	Շօթ
Գոց	Գոմ	Չօն	Մօտ
Հոծ	Ծոմ	Թօն	Հօտ

Մոթ	Տոն	Բիւր	Հիւղ
Գոթ	Շոն	Գիւր	Ճիւղ
Թոթ	Քոն	Ծիւր	Գիւղ
Գուռ	Հում	Խիւս	Հիւթ
Բուռ	Քում	Աիւս	Գիւտ

Ենդ	Եյտ	Երդ	Երբ
Եւբ	Եյր	Ենթ	Երգ
Ենկ	Եյն	Եղկ	Երր
Եղտ	Եյտ	Եղծ	Էշբ
Երտ	Եյգ	Երկ	Էշբ

Ընդ	Իսկ	Օգն	Ուղ
Ըստ	Ողբ	Ութ	Ուծ
Իդձ	Ողջ	Ուր	Ուս
Ինձ	Ոան	Ուլ	Իւղ
Ինչ	Որթ	Ուշ	Իւր

Բայ	Դեւ	Դաւ	Քոյ
Վայ	Չեւ	Նաւ	Նոյ
Հայ	Թեւ	Բաւ	Գոյ
Թէյ	Խեւ	Խաւ	Ոյծ
Խոյ	Քեւ	Յաւ	Ոյծ

ԳԵՍԵՂԻՐ ԲՈՒՆԻ ՄԵՆՈՒՆՅ

Վանք	Մաղձ	Մենք	Օեղխ
Ջանք	Քաղց	Մեղկ	Օեղծ
Լանք	Գանձ	Շերտ	Օեղջ
Բարք	Տանձ	Շեղջ	Մերկ
Վարք	Պարտ	Շեշտ	Չեռք

Շէնք	Դիրտ	Խորք	Խօսք
Վերք	Գիրք	Գորգ	Դրօշ
Օէնք	Թինդ	Գործ	Հօտք
Դէմք	Լիրք	Հողմ	Քողք
Դէպք	Խինդ	Յովտ	Յօղք

Քուրձ	Ճիւղծ	Յայտ	Լոյս
Քուրմ	Հիւսն	Փայտ	Յոյս
Մուրձ	Հիւրք	Լայն	Քոյր
Մուշկ	Չեօք	Հայր	Օոյգ
Թուղթ	Մեօք	Մայր	Մոյթ

ԿԵՏՈՒ

արու . ծախու
Հասու . տարու

ՀՈՒՆ

բուն . մուն
տուն . բուն

ՄԵՐԻ

յարդ . զարդ
բարդ . սարդ

ՈՒՆ

դու . դու՛
խու . խու՛

ՂՆՆՂ՛

մաճ . թանչ
դաղճ . կարճ

ԵՐԵՒ

անձրե
տեճը

ՀՆԻ

նա . թաւ
լա . ջաւ

ՄԵՀԻՂ՛

կարիճ . դաճիճ
կաւիճ . դաճիճ

ԹՈՒՆՕ

կուղ
խուղ

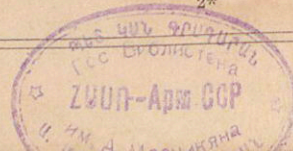
ԵՐԿԵՂՆԵՍ ԲՆՈՒՐ

Բն նա	Խո նարճ	Չար ակն
Բա ըի	Շա ոայ	Պա բան
Գաւ լիթ	Կա պայ	Բն ըն ջոց
Գաւ լիթ	Հան դերձ	Ոսե տին
Ե ըեկ	Չը ըի	Սա միթ
Ջօ ըեղ	Ղն ջակ	Վար սակ
Լ յ ակ	Ճա բակ	Տոմ սակ
Բն տիր	Սա նուկ	Բա բուն
Թե թե	Յա ջող	Յե ըեկ
Ժա ոանդ	Նաւ ակ	Փա զանդ
Իբ ըե	Շըլ թոյ	Քա ըոդ
Լը բուճն	Ո ըայ	Օ ծուճն

62295-67

Գա զան	Ե տնր	Լըլ ըայք
Ջաւ ակ	Ե տնր	Քա ըայք
Բոտ ուած	Ե նոնր	Փոյ տատ
Հաստ ուած	Շը նորճք	Շոյ բատ
Տըր ուիլ	Ել խորճք	Եր ըեճն
Պամ ուիլ	Հո միւ	Ե դած
Լնձ ըե	Եր ծիւ	Բն տեղ
Բա ըեւ	Վաւ ակ	Բն ծիւղ
Շա բաւ	Քաւ ակ	Ե պուշ
Տա բաւ	Մի ակ	Ե պուք

2*

ՄԵՂԹՆԵՐ

Ո՛վ Տէր Մատուած իմ՝
 Օրհնէ զես հիմա .
 Որ կարգալ սորվիմ՝
 Ըլամ լաւ տրղայ :
 Թէ որ դուն չօգնես ,
 Զանքերքս դուր են .
 Ո՛վ իմ Մատուածքս
 Օրհնէ զես վերէն :

Հոս Գառնուկ մը կայ : Անիկայ
 միտքերնիդ չըձգեր Մատուծոյ
 Գառը որ չմեղանչեց , և իր վօայ
 արատ մը չունէր : Եղօթք բռէք
 անոր՝ որ իր մէջն
 եղած միտքը ձեր
 մէջն ալ դնէ :

Տես առաւ
 դանին : Անիկայ
 հեղ և բարի թքո-
 չուն մըն է ; ու փաստ
 չընէր : Երբոր երկուք կամ
 իրեք մի և նոյն բոյնին մէջ բլ-
 լան , սիրով կը բնակին մէկգմէ-
 կու հետ : Յովհաննէսն ու Ան-
 նան , և ամէն տղայ ու աղջիկ
 պարտական են ջանք բնել՝ որ
 բարի և բարերար բլլան : Մա-
 տուծոյ Արդին՝ որ մեռաւ մեզ
 մեղքէ ազատելու համար , կրօ-
 նայ օգնել ձեզի որ հեղ և խո-
 նարհ բլլաք աղանիին պէս :

Վայրկեան	Օր	Միտ
Բույլ	Գիշեր	Տարի
Ժամ	Եօթնեակ	Դար

ԵՌԵՎՆԵՍ ԻԵՌԵՐ

Պար ժա պետ	Կա դա մար	Մ բա բիչ
Մ շա կերտ	Չք մե լին	Բա բե գործ
Գրոյ բա տուն	Չե ուս գիր	Ո զոր մած
Դա սա տու	Թըր ուս բան	Հ ո դե սէր
Գըր քա տուն	Պատ մա դէտ	Բա բե բար
Կա դա մար	Հա շուե գիր	Եր կիւ դած
Պար ժա բան	Բաղ մա վէպ	Ենձ նու բայ
Ն'ե մա բան	Օ բա գիր	Գըր թու թիւն
Գըր բա գէտ	Լըր բա գիր	Հե զու թիւն
Գիտ նա կան	Թըրղ թա տար	Գո վե լե
Ժըր բա ջան	Բաղ մա մարդ	Սի բե լե
Յա ջո դակ	Բըր նա կան	Յան կա լե
Սան կա վարժ	Ոս կե Հանք	Խըրղ ճա Հար
Բե բա կան	Փայ տե դէն	Մեղ սա կից
Հե դա բան	Բա բա կոմ	Գոր ծու նեայ
Պա տու Հան	Հան քա գործ	Բա բե կիրթ
Գոր ծա բան	Ոս կե ճոյլ	Հայ բա կան
Սա տի ճան	Շ ո դե կառք	Մայ բա կան
Են կո զին	Մե քե նայ	Որ դե սէր
Գըր նա պան	Նա խա բակ	Սի բա լեր

ԿԵՍԵՂԻՐԻ ՔԵՆՊԵՆՅ

Գըր բա վա ճառ	Կեն ցա դա դետ
Ու սուժ նա սէր	Հըր բա շա գործ
Գրոյ բո ցա կան	Մե դան շա կան
Թըրղ թա վա ճառ	Պա տա բաղ դիկ
Ու սուժ նա կան	Ենդ բան կու թիւն
Պա տե բաղ մեղ	Են մե զու թիւն
Եր կա թա գործ	Սառ ուս ճա պաշտ
Ոս կեր շու թիւն	Բա բե պաշ տան
Մ տաղ ճա գործ	Բաղլ բա նու ազ
Բա զա քա գէտ	Բըր նա բա Հար
Չքն ուս բա կան	Շըր նոր Հալե
Մե նա մար տիկ	Բաղլ բա բա բոյ
Կա էա տոր միղ	Հե զա Հո դի
Հա դա բա պետ	Ե դե դե ցի
Մըր սա վա ճառ	Ժո զո վա բան
Նա նա պար Հորդ	Մաղ մո սա բան
Կա ուս վա բիչ	Ե պիս կո պոս
Վե բա տե սուչ	Սար կա էա գուրք
Հե ծե լա զոր	Պաշ տո նա տարք
Եր կա թու դե	Խոր Հըր դա էոր

ԵՅԻՈՒՆՆԵՆԻ ՎՃԵՅ ՍՈՒՐԻ ԳԻՐ-
ԻՆՆ ԽՕՄԻՆԻՐ:

Ամէն օր Տէրոջը վախն մէջ ե-
զեր : Եւսի . ԻԳ . 17 :

Բոլոր սրտովդ Տէրոջը ապաւի-
նէ : Եւսի . Գ . 5 :

Գործքի մէջ խեղացութեամբ
փարուողը բարիք կը գտնէ :
Եւսի . Ժ.Օ . 20 :

Դուն քու աչքիդ առջևը իմաս-
տուն մի՛ ըլլար : Եւսի . Գ . 7 :

Նրանի ան մարդուն որ իմաս-
տութիւն կը գտնէ : Եւսի .
Գ . 13 :

Օրս պիտի փնտուէք , և պիտի
գտնէք : Նրէ՛ . ԻԹ . 13 :

Ընտրեցէք ձեզի այսօր թէ ո՛վ
պիտի պաշտէք : Յեւ . ԻԳ . 15 :

Թէ որ արդարները զօրանան ,
ժողովուրդը կ'ուրախանայ :
Եւսի . ԻԹ . 2 :

Ճիր եղիք , զօրացէք : Եւսի .
Ժ.Օ . 13 :

Ինչ որ առջևնիդ գրուի , կերէք :
Գւսի . Ժ . 8 :

Լուելու ժամանակ (էս) ու խօսե-
լու ժամանակ : Ժու . Գ . 7 :

Խրատ պահողը կենաց ճամբուն
մէջն է : Եւսի . Ժ . 17 :

Ծոյլ ձեռքով բանողը աղքատ
կ'ըլլայ : Եւսի . Ժ . 4 :

Ասիւն ետ կենալը մարդուն
փառք է : Եւսի . Ի . 3 :

Համբ առէք ու տեսէք որ Տէրը
բարի է : Սուր . ԼԳ . 8 :

Չեզի նոր սիրտ պիտի տամ :
Նրէ՛ . Լ.Օ . 26 :

Ճշմարտութիւն խօսողը ար-
դարութիւն կը յայտնէ : Ե-
ւսի . ԺԻ . 17 :

Միացուր իմ սիրտս , որ քու ա-
նունէդ վախնայ : Սուր . Զ.Օ .

11 :

Յիմարները յանցանքը ծաղր
կ'ընեն : Եւս . ԺԿ . 9 :

Նախանձը վերարկուի պէս իր
վրան առաւ : Եւս . ԾԹ . 17 :

Հատ խօսքերու մէջ յանցանք
պակաս չէ : Եւս . Ժ . 19 :

Որդեակ իմ՝ քու սիրտդ ինձի
աուր : Եւս . ԻԿ . 26 :

Չէ թէ իմ կամքս՝ հապաքուկդ
թող ըլայ : Գլ . ԻԲ . 42 :

Պակասամիտ եղողը իր դրացին
կ'արհամարհէ : Եւս . ԺԸ . 12 :

Ջա'նք ըրէք որ նեղ գոնէն
մտնէք : Գլ . ԺԿ . 24 :

Սուտ շթոնքը Տէրոջը զզուելի
է : Եւս . ԺԲ . 22 :

Սեց օրուան մէջ ըրաւ Տէրը
երկինքը ու երկիրը՝ ու ծովը
բոլոր անոնց մէջ եղածները :

Եւս . Ի . 11 :

Տէր՝ ի՞նչ կ'ուզես որ ընեմ :
Գլ . Թ . 6 :

Յորենը պահողին՝ ժողովուրդը
անէճք կու տայ : Եւս . ԺԸ .
26 :

Փափաքին կատարուիլը հողին
անուշ է : Եւս . ԺԿ . 19 :

Քու օրէնքդ սիրողներուն շատ
խաղաղութիւն կայ : Սաղ .
ՂԺԹ . 165 :

Օրէնքը պահողը իմաստուն տը-
ղայ է : Եւս . ԻԲ . 7 :

Թ Ի Ի Ե Ր

ԹՈՒՆԵՆԸ	ԳԻՐ	ԵՆՈՒՆ
1	օ	մէկ
2	ք	երկուք
3	գ	երեք
4	դ	չորս
5	ե	հինգ
6	զ	վեց
7	է	եօթը
8	ը	ութը
9	թ	ինը
10	ժ	տասը
11	ժօ	տասնումէկ
12	ժք	տասնուերկուք

ԹՈՒՆՆԵՐԸ	ԳԻՐ	ՆՆՈՒՆ
	13	ժգ տասու իրեք
	14	ժգ տասնու չորս
	15	ժհ տասնու հինգ
	16	ժդ տասնու վեց
	17	ժէ տասնու եօթը
	18	ժը տասնու ութը
	19	ժթ տասնու ինը
	20	խ քան
	30	լ երեսուն
	40	խ քառասուն
	50	ծ յիսուն
	60	ղ վաթսուն
	70	չ եօթանասուն
	80	ձ ութսուն
	90	ղ ինսուն
	100	հ հարիւր
	200	տ երկու հարիւր
	300	յ իրեք հարիւր
	400	ն չորս հարիւր
	500	չ հինգ հարիւր
	600	ո վեց հարիւր
	700	չ եօթը հարիւր
	800	պ ութը հարիւր
	900	ձ ինը հարիւր
	1,000	հ հազար
	10,000	ժն տասը հազար կամ ըիւրս
	100,000	ճն հարիւր հազար
	1,000,000	ա.ն միլիոն

ԵՍՏՈՒԵՈՒՆԸ ՈՒՆ 2

Սուրբ Գիրքը ամէն
գիրքերուն պատուա-
կանն է : Եստուած տուաւ
անիկայ մարդուն՝ զանիկայ
իմաստուն ու բարի ընելու հա-
մար : Երբոր մեծնաս, կարող
կ'ըլլաս Եստուծոյ Սուրբ Գիրքը
կարդալու : Ընիկայ կ'իմացնէ
քեզ թէ Եստուած ի՛նչպէս իր
սիրելի Որդին խրկեց մարդիկը
մեզքէ ազատելու համար : Թէ
որ Եստուծոյ Խօսքը կարդաս ,

ու անոր սէրն զգաս , և ջանաս
անոր կամքն ընելու , երբոր մեռ-
նիս՝ պիտի երթաս ու երկինքին
մէջ Յիսուսի հետ ընակիս :
Մեղքէն հեռու կեցիր ու Ես-
տուծմէ վախցիր , ու հոգիդ ա-
պահով պիտի ըլլայ անոր ձեռ-
քին մէջ :

Հ Ն Գ Ե Վ Ա Ն Կ Ի Ը Ռ Ի Ր

Եւ խար հա գրու թիւն	Խըս տա ցու ցա նեւ
Բը նա բա նա կան	Չաղ կե ցու ցա նեւ
Երկ բա գոր ծու թիւն	Չան բա ցա սու մըն
Երկ բա չա փա կան	Չի բա նա ներ կեւ
Եր ժա նա պա տիւ	Չը նըն դա բա նեւ
Ե թև ա ծա զիկ	Չոու լա մը տու թիւն
Երբ ե պիս կո պոս	Պան խա զի տու թիւն
Ե լե տա բա նիշ	Պա ոս փա բու թիւն
Ե լե ըր դա պաշտ	Պա տա կեր դու թիւն
Բազ մա ցու ցա նեւ	Հե ա ցու ցա նեւ
Բա նաս տեղ ծա կան	Հը նա գան դու թիւն
Բա թե խառ նու թիւն	Հը նա խո սու թիւն
Եր զե հո նա հար	Չի ըն թա ցա բան
Ըն դար ձա կա տարր	Ճա խա բա կա գործ
Ե զեզ նա խը ուի	Ճա կա տա զըր եան
Խառ նա փըն դո թեւ	Պե ծա ցու ցա նեւ
Խաւ ւար տա փա ճառ	Պեր կա պա բա նոց
Խը նա մար կու թիւն	Յանձ նա բա բու թիւն

Վ Ն Յ Ե Վ Ա Ն Կ Ի Ը Ռ Ի Ր

Ե լե տա բա նա կան	Ճա մա նա կա գրու թիւն
Ե պիս կո պո սու թիւն	Պը մա նա բու ժու թիւն
Ե թեր տա սա նա մեայ	Ըն հաւ ա տար մու թիւն
Պա նո նա պա հու թիւն	Ե տե նա բա նա կան
Պը սե մա ցու ցա նեւ	Ըն դա մա գըն նու թիւն
Ըն ե թև ու թա նաւ	Ըն ա պա կա նու թիւն
Պա սա նե ցու ցա նեւ	Ե տե նա խո սու թիւն
Տի ե զե բա հը բաշ	Հա կա ոս կոր դու թիւն
Ե դա նա կաւ ւո թեւ	Պաւ ա զը նա ցու թիւն
Պա բա նե ցու ցա նեւ	Ըն տե դա բաշ խա կան
Հա ծո յա կա նու թիւն	Պե թե նա կա նու թիւն
Պի մի ա բա նա կան	Ճա մա փա ճա ոու թիւն
Տըն տե սա կա նու թիւն	Պըթ ուա թի մա ցու թիւն
Պա տա թե լա գոր ծեւ	Պա դա բա փա բու թիւն
Տի ե զե բա քա բող	Պան դա բա մե տա պետ
Հե թե տի կո սա պետ	Պա տա կա բա բու թիւն
Ըն զե բա բա նու թիւն	Պոդ զե բա դար ձու ցա նեւ
Իշ խա նա սի բու թիւն	Պա խան ձաւ ւո բու թիւն

Պ Է Տ Ե Ր

Բու թ	(')	Մակակէտ	(')
Ստորակէտ	(,)	Պարոյկ	(°)
Միջակէտ	(.)	Երկար	(~)
Վերջակէտ	(:)	Պատիւ	(-)
Շեշտ	(')	Ենթամայ	(-)

ՏԵՄԵՆՈՒՆԵՅ ՕՐԻՆԻ ՏԵՄԵԶՈՒՆԵՄ

- 1 • Ինձմէ զատ ուրիշ Կստուած չուննաս •
- 2 • Կոոց առջև ալ ճնկան վրայ չսաս :
- 3 • Տէրոջն անունը պարագ զորձ չածես •
- 4 • Ոչ ալ Հանգստեան սուրբ օրը պղծես •
- 5 • Վու Տորդ ու մորդ պատիւ տալն յիշէ •
- 6 • Սպանութենէ վախով ետ քաշուէ :
- 7 • Օգուէ ամէն պիղծ խօսքե ու գործքե •
- 8 • Նոյնպէս Հեռացի՛ր միշտ զօգրութենէ :
- 9 • Սուտ կամ՝ անիրաւ վիպ մի՛ ըլլար •
- 10 • Երբեք ընկերիդ բանին մի՛ ցանկար :

ԻՌՈՂԱՆԻՍՏՈՒԹՒՄ

Ի՞նչոր արտանց զԿստուած սիրես ,
Քու ընկերդ ալ քու անձիդ պէս :

Կստուած քստեղծեց երկինքը երկիրն ու ծովը , և անոնց մէջն եղած բոլոր բաները վեց օրուան մէջ . և բոլոր ստեղծած բաները բարի էին :

Երեզակը ցորեկուան լոյս տալու համար ստեղծեց . և լուսինն ու աստղերը գիշերին :
Անիկայ ստեղծեց մարդն ու դաշտին անասունները , երկինքին թռչուններն ու ծովին ձուկերը :

Եստուած կ'օրհնէ զանոնք որ իր կամքը կ'ընեն : Երբոր առտուանց կ'ելես , և երբոր երեկոյին անկողին կը մտնես , զօհուած ինն տուր անոր :

Եստուած պիտի կորսընցընէ չարերը , բայց պիտի ներէ անոնց՝ որ կ'ապաշխարեն ու մեղքը կը թողուն :

ԵՐԵՒԵԱ

Երբոր արեգակը իր ոսկեղէն գլուխը բլուրներուն վրայէն կը բարձրացընէ , երկինքն ու երկիրը կը զուարթանան : Ենիկայ իր ուրախալից ճամբան կը շարունակէ , մինչև որ կէսօրին՝ երկինքին մէջտեղը կը բարձրանայ , և երկրիս վրայ լոյս ու ջերմութիւն կ'արձակէ : Եպա զէպ 'ի արևմուտք կ'իջնայ , ու պայծառ ամպերուն մէջ կը մտնէ :

Արեգակը կորսընցուցի՞ր կը կարծես : Այ՛նորէն պիտի ծագի անիկայ հետեւեալ օրը , ու թագաւորի մը պէս պիտի չարժի պայծառ կապոյտ երկինքին մէջ :

Ինչպէս որ արեգակը կը ծածկուի մեր տեսութենէն , անանկ ալ քիչ ատենէն մենք ամենքս զերեզմանը պիտի իջնանք , ու ալ աս աշխարհիս բաները պիտի չտեսնենք : Բայց ան որ մեր Տէրը կը սիրէ , պիտի չկորսուի . վաղուան արեգակէն աւելի պայծառ պիտի ելէ զերեզմանէն , և Եստուծոյ աջ կոմը պիտի ծագի յաւիտեանս :

Ինչպէս որ արեգակին լոյսը քիչ մը ատեն կը մնայ մարը մտնելէն ետքը , անանկ ալ երբոր քրիստոնեան կը մեռնի , իր բարի գործքերուն յիշատակը իր ետին

կը ձգէ : Անիկայ մինչև անգամ
իր երթալէն ետքը լոյս կու տայ
անոնց , որոնք որ Միօն երթա-
լու ճամբան կը փրնտունեն :

“Ան ատենը արդարները արե-
ւին պէս պիտի ծագին իրենց
ձօրը թագաւորութեանը մէ-
ջը :”

ԼՈՒՍԻՆ

Լուսինն իր մէջը լոյս չունի ,
հապա խաւար է , և իր լոյսը ա-
րեգակէն կ'առնէ :

Իր գունտին կէսը միշտ կը
լուսաւորի անոր ճառագայթնե-
րովը , թէ և մենք չենք տեսներ
անիկայ : Մենք անանկ տեղ մըն
ենք , որ լուսինը մէյմը լեցուն
կ'երեւնայ մեզի , և ապա կը սկսի
կամաց կամաց պզտիկնալ , մին-
չև որ բարակ եղջիւր մը կ'ըլլայ ,
և ապա ժամանակ մը բոլորը կը

ծածկուի մեր աչքէն : Բայց ա-
նիկայ խաւար չէ , այլ զեռ կը
փայլի լուսով :

Քրիստոնեան այ ինքնին խա-
ւար է . ինքիրմէն լոյս չունի .
միայն իր Տէրոջմէն առած լոյսը
կը ցոլացընէ : Աստուծոյ շնորհ-
քը կը ծագի անոր վրայ , և ա-
նիկայ լուսաւոր է , և լոյս կու
տայ ամենուն :

Քրիստոս է անոր լոյսը . անոր
վրայ հաւատքով կը նայի , և ա-
նոր պէս կ'աճի հոգիով : Թերևս
մենք անանկ վեճակի մը մէջ ենք
որ միշտ չենք տեսներ քրիստո-
նէին լոյսը . բայց մի' սեպեր թէ
անիկայ խաւար է . դուն չես
գիտեր թէ ի՛նչ լոյս կը ծագի
անոր հոգւոյն մէջ — ի՛նչ հա-
ւատք՝ ի՛նչ սէր՝ և ի՛նչ յոյս կը
գործէ հոն : Թէ որ Յիսուս
Քրիստոսի հաւատանք , անի-

կայ մեզի իմաստութիւն՝ լոյս՝ և սէր պիտի ըլլայ :

“Ո՞վ է ձեր մէջը՝ որ խաւարի մէջ կը քայլ, ու լոյս չունի : Թող Տէրոջը անունին ապաւինի, և իր Մտուծոյ վրայ հաստատ կենայ :”

ԸՍՏՂԱԼԵՅ ԵՐԿԵՆԵՐԸ

Մէկ պայծառ գիշեր մը աչքերդ վեր վերցուր և նայէ թէ երկինքը ի՞նչպէս լեցուն է աստղերով :

Եյնքան բազմութիւ և այնքան պայծառ են Մտուծոյ ժողովուրդը, և անանկ պիտի երևնան սիրոյ երկինքին մէջ Մտուծոյ աջ կողմը :

Գուն չես կրնար համբել աստղերը . անթիւ բազմութիւն մը կախուած կը կենան խորին և մութ միջոցին մէջ, ուր որ մեր աչքը չհասնիր :

Ընանկ ալ չես կրնար համբել Մտուծոյ ժողովուրդը : Անթիւ բազմութիւն մը կայ հիմա Գառին ամբողջին առջևը շատ ազգերէ ժողովուած, որ գիշեր ցորեկ կը գովարանեն զանիկայ :

Գիտե՞ս որ աշխարհիս քանի մը կողմերը կան, ուր որ մարդոց միտքը այնքան խաւար է, որ արևը՝ լուսինը՝ և աստղերը կը պաշտեն ու անոնց աստուած կ'ըսեն : Ըսոնք չեն գիտեր անմեծ Մտուածը որ ստեղծեց զանոնք :

Երբոր դէպ ՚ի վեր աստղերուն վրայ կը նայիս, աս ժողովուրդներուն կուրուսեանք վրայ զրթա, և շնորհակալութիւն տուր Մտուծոյ որ գուն կենաց ճամբան սորվեր ես :

“Անիկայ աստղերը իրենց համբանքովը կը զրուցէ, և զա-

Նոնք իրենք անուններովը կը կանչէ : ”

“ Գովարանեցէք անիկայ արև և լուսին . գովարանեցէք անիկայ դուք բոլոր լուսաւոր աստղեր : ”

ԾԻՐԵՆԻ ԳՕՏԻ

Նայէ՛ . ահա մէկ անձրևալից ամպ մը կախուեր կեցեր է երկինքին մէջ , և արևը երկինքին միւս կողմէն անոր վրայ է ծագեր . և հիմա մէկ բարձր գոյնը գոյն աղեղ մը կ'երևնայ մեր աչքերուն :

Ան ամպը անձրևի կաթ իջներէ բաղկացած է , և արևին ճառագայթները անոնց վրայ զարնելով ու անկէ ետ մեր աչքերուն զարով ամպին վրայ ձևացած աղեղի մը պէս կ'երևնան :

Ծիրանի գօտիին վրայ նայէ

և անոր ստեղծողը զովէ : Ամենաբարձրերոյն ձեռքերը ծոցին անիկայ . և հոն կը կենայ անիկայ հաւատարիմ վկայ մը ըլլալու Աստուծոյ ճշմարտութեանը :

“ Ահա ես իմ աղեղս ամպին մէջ կը դնեմ , և անիկայ մէկ նշան մը պիտի ըլլայ իմ մէջս ու երկրին մէջը : Եւ պիտի ըլլայ որ , երբոր երկրին վրայ ամպ մը բերեմ , աղեղն ալ պիտի երևնայ ամպին մէջ : ”

“ Եւ աթոռին չորս կողմը մէկ ծիածան մը կար զմրուխտի նրման : ”

Մի՛ մօտենար , համը մի՛ առներ , մի՛ դպչեր :

Օգի	Գինի	Ծխախոտ
Յ.բի	Ափիոն	Բթախոտ

ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԿԵՆՆՅԸ
ՄՆԿ ԿԵՆՆԻ ԴԵՊՐԵՆԸ

ՓԻՍՏԻՆ ԾՆՈՒՆԵԼ

Յիսուս Քրիստոս ժամանակ մը քեզի պէս տղայ մըն էր : Ենիկայ տղայ եղաւ՝ որ զիտնայ թէ ի՛նչպէս կարեկից ըլլալու և զթալու է տղու մը , և որ փոքր տղոց ցուցունէ թէ ի՛նչպէս գործելու են անոնք :

Ենիկայ իր Մարիամ մօրը հետ արջառներու քով մտուրի մը մէջ պառկեցաւ , վասն զի իջևանին

մէջ իրենց համար տեղ չկար : Ենիկայ աղքատ տղայ մըն էր , և սակայն Եստուծոյ Արդին էր :

Եւ Եստուած մէկ սուրբ հրեշտակ մը խրկեց որ երթայ և զրուցէ ան մարդոցը՝ որոնք դաշտին մէջը ոչխարներու պահպանութիւն կ'ընէին , թէ Եստուծոյ Արդին ծնաւ երկրիս վերայ :

Ետենը զիշեր էր , բայց փառքը ծագեց անոնց չորս զին , և ցորեկուան պէս լոյս եղաւ :

Անոնք ալ վախցան , բայց հրեշտակը ըսաւ , Մի՛ վախնաք , ձեզի մեծ ուրախութեան աւետիս բերի . Կախթի քաղաքին մէջ տղայ մը ծնաւ , որ մարդիկը իրենց մեղքերէն պիտի ազատէ : Ահ , ի՛նչ աւետիս մըն է ասիկայ ան ամենուն որ իրենց մեղ-

քերուն վրայ կը գզջան, և Մատուժոյ բարկութենէն կը վախնան :

Մնատենը հրեշտակը սկսեց Մատուժոյ գոհարանութիւն երգել, և շատ ուրիշներ ալ, այո՛ւնսթիւ բազմութիւն մը եկաւ երկինքէն անոր հետ միացաւ, և ամէնը մէկտեղ երգեցին Փառք 'ի բարձունս Մատուժոյ, և յերկիր խաղաղութիւն, 'ի մարդիկ հաճութիւն :

Ի՛նչ քաղցր և ուրախալից երգ մըն էր անիկայ : Մտոր նման երաժշտութիւն մը ըսուեցա՛ւ երբեք երկրիս վրայ : Ար յուսա՛ս որ մէկ օր մը Մատուժոյ գովաբանութեան երգը երգես հրեշտակաց ու սուրբերուն հետ երկինքին մէջ : Ուրեմն պէտք է որ մեզքը ձգես, զՄատուժ սիրես, և անոր օրէնքին հնազանդիս :

Մն մարդիկը՝ որոնք լսեցին աս երգը հրեշտակներէն, հօտերնին դաշտին մէջ ձգեցին ու մտուրը գացին մանուկը տեսնելու և անոր երկիրպազուժիւն ընելու :

Մոզեր ալ եկան հետու երկրէ զանիկայ տեսնելու. և Մատուժ մէկ պայծառ աստղ մը խրկեց անոնց առջևէն զանոնք ան տեղը տանելու : Եւ ահա՛ ան աստղը՝ որ անոնք տեսան արևելքը, եկաւ և կայնեցաւ ան տեղին վրայ ուր որ մանուկը էր, և մոզերը շատ ուրախացան. և երբոր տուն մտան, երկիրպազուժիւն ըրին մանուկին, և զանիկայ իրենց Տէրն ու Փրկիչը անուանեցին :

Երբոր հովիւներն ու մոզերը գացին, ան աւետիսը որու որ հանդիպեցան զրուցեցին՝ ըսելով

Թէ, Յիսուս ծնաւ մեզ փրկելու :

Եւ մանուկը կը մեծնար, և իմաստուն ու բարի էր իր բոլոր խօսքերուն ու գործքերուն մէջ : Եւ մէն բանի մէջ Աստուծոյ կամքը կը կատարէր որ զինքը խրոկեց, և Աստուծոյ ու մարդոց սիրելի էր :

Թէ որ կ'ուզէք Յիսուսի նման ըլլալ, ահանջ զրէք անոր զրուցածին որ կ'ըսէ. Եկէք և ինձմէ սորվեցէք, ինչու որ ես հեզ և խոնարհ եմ սրտիւ, և ձեր հոգիին խաղաղութիւն պիտի զանէք :

ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՓՈՐՉՈՒԹԻՒՆ

Մենք ամէնս ալ մեզքի մէջ ծնած ենք ու չարութիւն գործել կը սիրենք : Սատանան՝ ան չարը, որն որ Աստուած դուրս

բրաւ երկինքէն, կը փորձէ մեզ որ չար բաներու փափաքինք, բարկանանք և հպարտանանք, և ստութիւն խօսինք : Աստուծոյ աղաչելու ենք որ մեզի շնորհք տայ, որ փորձութեան ատեն մեզ չարէն պահէ :

Սատանան ջանք բրաւ և զՅիսուս փորձելու՝ որ մեզք գործէ : Ասիկայ Քրիստոսի մեծ ցած մարդ եղած ատենն էր, երբ ազին անդին պիտի պտրտէք բարոյելու մարդոց թէ ինքը զանոնք փրկելու համար եմեկ է : Սատանան չէր ուզեր որ Քրիստոս աս բանը ընէ, վասն զի կ'ուզէ որ մարդիկ իրենց մեղքերուն մէջ յառաջ երթան :

Յիսուս մէկ առանձին տեղ մը գնաց աղօթք ընելու և ան գործքին վրայ մտաբարտալու, որուն համար որ խրկուած էր. այս

ինքն ան մեծ գործքին վրայ , որ մարդոց հոգիները փրկել և զանոնք փառքի բերել էր : Եյնքան կեցաւ աս աղօթքին մէջ , որ շատ անօթեցաւ :

Են ատենը Սատանան եկաւ անոր ու ըսաւ , թէ որ Եստուծոյ Որդին ես ու ամէն իշխանութիւն ունիս , ինչո՞ւ համար հրաման չես ըներ քարին որ հաց ըլլայ , որ ուտելիք ունենաս :

Յիսուս կրնար ընել աս բանը թէ որ ուզէր , բայց զիտեր որ Եստուծոյ կամքը չէր աս բանը ու չէր ուզէր ընել անիկայ : Ենոր համար ըսաւ Սատանային թէ Եստուածաշունչը կ'ըսէ որ չէ թէ միայն հացով պիտի ապրիս , այլ Եստուծոյ խօսքովն ալ :

Ենատենը Սատանան Զանաց Յիսուսը նորէն փորձելու : Ենոր հետ ելաւ լեռան մը գլուխը գը-

նաց , և աշխարհիս մէջ եղած բոլոր մեծ ու գեղեցիկ բաները անոր առջևէն անցուց ու ըսաւ , աս ամէնք քեզի կու տամ , թէ որ միայն իյնաս ու երկիրպագուութիւն ընես ինձի : Սատանան զիտեր որ Յիսուս ոչ տուն ունէր՝ ոչ երկիր՝ և ոչ ստակ , անոր համար աս առաջարկութիւնը ըրաւ անոր որ փորձէ զանիկայ :

Բայց Յիսուս ըսաւ . Եստուծոյ օրէնքը կ'ըսէ թէ՛ Բու Տէր Եստուծոյդ երկիրպագուութիւն ընես , միայն անիկայ պաշտես :

Ենատենը Սատանան Զանաց երրորդ անգամ Յիսուսը փորձելու : Եւ որովհետեւ Յիսուս Եստուածաշունչին մէջէն խօսեցաւ անոր , ան ալ Սուրբ Գիրքէն մէկ տուն մը մէջ բերաւ : Տաճարին կամ Եստուծոյ տանը

տանիքին վրայ կայնեցան, որն որ շատ բարձր էր, և Սատանան բաւ Յիսուսին, թէ որ դուն ճշմարտապէս Եստուծոյ Արդին ես, կրնաս ասկէջ վար իյնալ աս տեղէն ու չմնասուիլ. ինչու որ Եստուածաշունչը կ'ըսէ թէ՛ Եստուած հրաման պիտի ընէ իր հրեշտակներուն որ քեզի հոգ տանին, և անոնք քեզ ձեռքի վրայ պիտի բռնեն որ ոտքդ քարի չղարնես :

Բայց Յիսուս բաւ, Ետիս գնա՛ Սատանայ. ինչու որ սուրբ Խօսքը կ'ըսէ. քու Տէր Եստուածդ չփորձես :

Ակէք Յիսուսէն սորվենք Եստուծոյ հնազանդելու, և Սատանային ականջ չկախենք՝ երբ որ կը ջանայ մեզի չարութիւն ընել տալու : Թէ որ Յիսուս մէկ գէշ բան մը բրած ըլլար, մար-

դոց փրկիչը չէր կրնար ըլլալ : Բայց անիկայ անբիծ էր, և մեզայ արատ չունէր իր վրան : Եյսպէս անիկայ յարմար էր իր կեանքը տալու մարդոց մեղքերուն համար :

ԲԲԻՍՏՈՒԲԵ ԲԵՐՈՂՈՒԹԻՒՆԵՆ ՈՒ
ՀՐԵՆՔՆԵՐԸ

Յիսուս մէկ տեղ մը աղօթքի տուն մը գնաց, և երբոր բոլոր ժողովուրդը անոր կը նայէր, Եստուածաշունչը առաւ և մէջէն մէկ տեղ մը կարգաց՝ ուր որ Եստուած կ'ըսէ թէ իմ Արդիս աշխարհ պիտի խրկեմ աղքատներուն քարոզելու՝ հիւանդները բժշկելու՝ կոյրերուն տեսութիւն տալու՝ և ուրախութիւն անոնց որ կոտրած են սրտիւ :

Եւ երբոր Յիսուս կարգաց անիկայ՝ գոցեց գիրքը և ըսաւ,

Եյսօր աս բանը եղաւ , և դուք
կը տեսնէք ու կը լսէք ասիկայ :
Եւ քանի որ անիկայ ասանկ
քաղցր խօսքեր կը խօսէր , ժո-
ղովուրդը աչքը անկէր անոր վը-
րայ կը նայէր :

Երանի անոնց որ կրնային ան
քաղցր երեսին վրայ նայիլ և ան
սիրոյ խօսքերը լսել՝ որոնք անոր
շրթունքներէն կը բղխէին : Ե-
րանի մեզի ալ , որ Մտտուածա-
շունչ ունինք , և կրնանք կենաց
խօսքերը կարդալ : Եւ գիտենք
որ Յիսուս մեզ կը տեսնէ ու կը
լսէ մեզի , և ան ամէն բանը կը-
նէ մեզի համար հիմա , ինչ որ
բրաւ երկրիս վրայ զինքը տես-
նողներուն համար :

Թէ որ միայն խօսք մը գրու-
ցէր , անիկայ շուտով կը կատա-
րուէր : Եւ ատերը որ հիւանդ ու
թշուառութեան մէջ էին , անոր

զացին և անկէ բժշկութիւն ու
օգնութիւն խնդրեցին , և ան
բրաւ :

Յիսուսը սիրողներէն և անոր
ետեէն զացողներէն մէկը Պեա-
րոսն էր : Պեարոսին տանը մէջ
իր զոքանչը Ջերմէն պառկած էր :
Յիսուս եկաւ և անոր քովը կայ-
նեցաւ , և հրաման բրաւ Ջերմին
որ ելլէ . և հիւանդը ելաւ ու բը-
նաւ Հիւանդացած մէկու մը
պէս կը պարտէր :

Մասնկ շատ
բաներ բրաւ
Յիսուս : Ո-
մանք որ կոյր
էին , եկան ու
ազաչեցին ի-
րեն որ իրենց
աչքերը բանայ : Եւ անիկայ տես-
նել տուաւ անոնց՝ որ առաջ բնաւ
տեսած չէին :

Արքան ուրախ եղած ըլլալու
էն լոյսը՝ երկինքը՝ խոտը՝ ծառե-
րը՝ և իրենց սիրականներուն ե-
րեսները տեսնելնուն համար :

Արքոր կոյրերը ազաղակեցին
Յիսուսի՝ որ իրենց օգնէ, անի-
կայ քառ անոնց որ էթէ իրեն
կը հաւատան, ինքն ալ անոնց
տեսնել կու տայ :

Ինչ է Քրիստոսի հաւատալը :
Աստա՛հ ըլլալ է թէ ան կրնայ և
կ'ուզէ ընել ինչպէս որ ինքն ը-
սաւ, և թէ կարող է բոլոր մեր
իննդրած բաները պարզելու :

Մեր հոգիները կարօտ են որ
մեզքէ սրբուին, և մաքուր ու
սուրբ ըլլան : Յիսուսէն ՚ի զատ
մէկը չկրնար ընել մեզի աս բա-
նը : Անիկայ իր արիւնը թափեց
մեզի համար, և թէ որ մենք ալ
անոր հաւատանք, բոլոր կարօտ
եղած բաներնիս մեզի պիտի տայ,

ինչու որ անիկայ լեցուն է զթու-
թեամբ, և անոր զօրութիւնը
իւր ողորմութեանը չափ մեծ է :

ՈՐՈՆԵՐԻՆԵՆ ԸՐԻՒՆ ԶԵՐՈՒՅԵՆԵՐԸ

Անգամ մը Յիսուս մէկ
բաղմութեան մը հան-
դիպեցաւ որ քաղաքէ
մը զուրս կ'ել-
լէին ու-

րոնք մէկ տղու մը մեռելը կը տանէին: Կ'երթային որ անիկայ հողին մէջ թաղեն: Տղուն մայրը անոնց հետ մէկտեղ կու գար շատ տրամած, ինչու որ անիկայ իրեն մէկ հատիկ զաւակն էր: Եւ Յիսուս երբոր տեսաւ անիկայ, զթացաւ անոր վրայ և ըսաւ. Մի՛ լար: Ընատենք մեռելին մօտեցաւ ու ըսաւ. Ո՛վ պատանի, քեզի կ'ըսեմ, ելի՛ր: Եւ ան որ մեռած էր, ելաւ նստաւ և սկսեց խօսիլ, և Յիսուս անիկայ իր մօրը տուաւ, և անիկայ անոր հետ տուն գնաց:

Մեծ ուրախութեամբ չեցուեցա՛ւ ան մօրը սիրտը: Շատ անգամ չխօսեցա՛ւ իր տղուն հետ անոր վրայով՝ որ ասանկ բան ըրաւ իրենց:

Երբոր Յիսուս վերջին օրը մեռելներուն ելի՛ք ըսէ, իցէ՛ թէ

մենք ալ անոր ձայնը ուրախութեամբ լսենք: Ո՛հ, որքան երանելի են անոնք՝ որ ամպերուն մէջ պիտի գիմաւորեն անիկայ, ու անոր հետ երկինքը երթան:

ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԾՈՒԼԻՆ ՎԵՅՆԵՆ ԲԵԼԵԼԸ

Քրիստոսը սիրողներէն ոմանք նաւակով մը ծովուն վրայէն կ'երթային ձուկ բռնելու: Ընգամ մը երբոր Յիսուս անոնց հետն էր, բոլոր զիշերը աշխատեցան ու ձուկ մը չկրցան բռնել: Բայց Յիսուս ցուցուց անոնց թէ ուր ձգելու է ուռկանը, և անատենը ձուկով լեցուն վերքաշեցին անիկայ: Ծովուն մէջն եղած բոլոր ձուկերը անորն են, և ան զիտէ թէ ուր են անոնք:

Ընգամ մը աս մարդիկը նախ

մը մէջ էին , և Յիսուս անոնց
հետը չէր , ու հովն ալ շատ սաս-
տիկ կը փչէր : Ըսոնք ալ կը
փախնային որ նաւը պիտի խոր-
տակի , և իրենք ալ պիտի կոր-
սուին :

Յետոյ մէկը տեսան որ ջուրին
փրայէն դէպ ՚ի իրենց կու գար :
Ես բանը առաւել փախցուց զա-
նոնք . փան զի տարօրինակ բան
մըն էր որ մէկը ջուրին փրայէն
քայէ ու չընկղմի :

Բայց ան որ ջուրին փրայ էր՝
խօսեցաւ ու ըսաւ . Քաջ եղիք ,
ես եմ , մի՛ փախնաք : Ըն առե-
նը ճանչցան Յիսուսի ձայնը , և
շատ ուրախացան որ իրենց քովը
կու գայ նաւին մէջ : Եւ հովը
այլ ևս չփչեց , և նաւը շուտով
ցամաքն հասաւ :

Մէկ ուրիշ անգամ մըն ալ երբ-
որ մեծ փոթորիկ մը կար , Յի-

սուս նաւին մէջ կը քնանար . և
անոնք եկան զենքը արթընցը-
նելու , ինչու որ գիտէին անոր
զօրութիւնը , և փտաճ էին որ
կրնայ իրենց օգնել :

Եյսպէս ըսին անոր . Տէ՛ր ,
փրկէ մեզ , եթէ ոչ՝ պիտի ընկղ-
մինք ու մեռնինք : Եւ Յիսուս
ելաւ ու ըսաւ . Ինչո՞ւ կը փախ-
նաք : Ինչո՞ւ թերեհաւատ էք :
Եպա՛ հրաման ըրաւ հովին որ
զաղարի , և ալիքներուն որ
հանդարտին . և մէյ մըն ալ
յանկարծակի ամէն բան խա-
զաղեցաւ : Եւ անոնք որ տեսան
աս բանը , ըսին . Ո՞վ կրնայ ըլ-
լալ աս , որուն հովերն ու ծովը
կը հնազանդին :

Յիսուս որ կրնայ հանդարտե-
ցընել ալիքները , կրնայ խաղա-
ղութիւն տալ մեր մտացը : Արե-
նայ հեռի պահել մեզ նախան-

ձութենէ՛ բարկութենէ՛ և վախէ , և ան ամէն բաներէն՝ որ մեր ուրախութիւնը ու խաղաղութիւնը կ'աւրեն : Երբոր նեղութեան մէջ ենք , կրնայ մեր հողւոյն քաղցր խօսք մը խօսիլ , ու մեզ խաղաղեցընել : Արքան սիրելի բան է Յիսուսի մօտ ապրիլը : Թող ան ժամանակը շուտով գայ , երբոր բոլոր աշխարհ պիտի ճանչնան ու սիրեն անկայ .

ՊԵՌԵՂՆԵՐԻՉԻՆ ԵՂՔԻՆԸ

Ընդամ մը մէկ մարդ մը եկաւ Յիսուսին մեծ տրամութեան մէջ : Ընկիայ կառավարիչ մըն էր ժողովուրդին մէջ , բայց հարստութիւնն ու պատիւը մարդս նեղութենէ՛ ցաւէ՛ և մահուանէ՛ չեն կրնար պահել : Երբոր տեսաւ Յիսուսը , անոր ոտքը ին-

կաւ ու ըսաւ . Իմ փոքրիկ աղջիկս չարաչար հիւանդ է . կը վախնամ թէ պիտի մեռնի : Ա՛աղաչեմ քեզի , եկուր , և քու ձեռքդ անոր վրայ դիր , որ ապրի :

Նոյն րոպէին մէկ ուրիշը եկաւ տունէն և ըսաւ թէ մեռաւ . պետք չէ որ ըսես անոր որ գայ . օգուտ չունի քաղցր : Ընդք չէին հաւատար թէ Յիսուս իշխանութիւն ունի միանգամ մեռեալները նորէն յարուցանելու : Բայց Յիսուս ըսաւ անոր հօրը . Մի՛ վախնար , միայն հաւատա՛ :

Եւ եկաւ անոր հետ տուն գընաց , և երբոր ան տեղը մտաւ ուր որ աղջիկը մեռած պառկած էր , անոր ձեռքէն բռնեց ու Նլի՛ր ըսաւ : Եւ անկիայ եկաւ ու կը պարտէր , որպէս թէ ամե-

նևին մեռած կամ հիւանդացած
էր :

Արքան բարերար է Յիսուս
անոնց՝ որ զինքը կը սիրեն :

Ինչ որ ճշմարտութիւնով է,
Ինչ որ պարկեշտով իննով է,
Ինչ որ արդարութիւնով է,
Ինչ որ մաքրութիւնով է,
Ինչ որ սիրով է,
Ըն բաները խորհեցէք :

Փիւն . 7 . 8 :

ՄԵՆՔ ՏՂԱՅ ՀՍՄԵՔ

ԴԻՒՐԻՆ ՀՆՐՅՈՒՄՆԵՐ

- ՝ . Ո՞չ էր առաջին մարտը :
- Պ . Եղամ :
- ՝ . Ո՞չ էր առաջին կնիք :
- Պ . Եւայ :
- ՝ . Ո՞չ էր առաջին մարդասպանը :
- Պ . Այլն :

- ՝ . Ո՞չ էր առաջին մարտիրոսը :
- Պ . Երէկ :
- ՝ . Ո՞չ էր ամենէն շատ ապրող մարտը :
- Պ . Մաթուաղայ :
- ՝ . Ո՞չ շնեց Գասպանը :
- Պ . Նոյ :
- ՝ . Ո՞չ էր ամենէն հասարակ մարտը :
- Պ . Երրասամ :
- ՝ . Ո՞չ էր ամենահեղ մարտը :
- Պ . Մովսէս :
- ՝ . Ո՞չ էր ամենէն համբերող մարտը :
- Պ . Յոր :
- ՝ . Ո՞չ ըմբշամարտեցաւ Եսոս-ժոյ
հրեշտակն հետ :
- Պ . Յակոբ :
- ՝ . Ո՞չ Գարս-Իսրայելացիէ Քա-
նան-երկրը :
- Պ . Յեսու :
- ՝ . Ո՞չ էր ամենէն ուժով մարտը :
- Պ . Սամփոն :
- ՝ . Ո՞չ սպաննեց Գողեմարը :
- Պ . Դաւիթ :

- ձ . Ո՞վ էր ամենէն խնայարան ճարտը :
 Գ . Սողոմոն :
 ձ . Ո՞վ յգոհեցաւ արեւծոյ գոլը :
 Գ . Դանիէլ :
 ձ . Ո՞վ զեաւ ճարտէիները իրելը :
 Գ . Յիսուս Քրիստոս :
 ձ . Ո՞վ է Յիսուս Քրիստոս :
 Գ . Եստուծոյ Որդին :
 ձ . Ո՞վ էր Քրիստոսի ճարտը :
 Գ . Մարիամ :
 ձ . Ո՞վ էր ամենատիեւեակներս :
 Գ . Յովհաննէս :
 ձ . Ո՞վ ճարտեց էր Տէր Փրկիչ :
 Գ . Յուդան :
 ձ . Ո՞վ ուրացաւ էր Տէրը :
 Գ . Պետրոս :
 ձ . Ո՞վ ՚ի ճահ ճարտեցաւ ասար ճը
 զորացելուն համար :
 Գ . Ենանիա և Սափիրայ :
 ձ . Ո՞վ էր ասալին յրկարունեայ ճար-
 տիրոսը :
 Գ . Ստեփաննոս :

- ձ . Ո՞վ էր Հելանոսներոսն Քլեաոսոյ
 ասալեայ :
 Գ . Պօղոս :

ՏՂՈՅ ՀԵՄԵՐ

ԻՐԻՍՏՈՆԵՊԵՆ ՀԵՐՅՈՒՄՆԵՐ

- ձ . Արնա՞ս ըսել, պղա՞ս, ո՞վ սպել-
 ծեց թել :
 Գ . Են մեծ Եստուածը, որ
 երկինքն ու երկիրը ըրաւ :
 ձ . Եսորոսած ի՞նչ կ'ընէ թեզն համար :
 Գ . Գիշեր և ցօրեկ զիս չա-
 րիքէ կը պահէ, և միշտ ինծի
 ըրաիք կ'ընէ :
 ձ . Ի՞նչ րո՞ն ինչ ընելու ես ան ՁԺ
 Եսորոսոյն, որ թեզն այստան թարիտ կ'ընէ :
 Գ . Նախ և առաջ պէտք է
 սորվիմ անիկայ ճանչնալ, և ա-
 պա ամէն բան ընել անոր հաճելի
 ըլլալու :

Հ. Ո՞ր էր սրբիցնէ Եսայիսի մէջ զնոր ճանչնալ ու սիրել :

Պ. Իր սուրբ Խօսքին մէջ, որ Եստուածաշունչին մէջ գրուած է :

Հ. Գիտե՞ս թէ Եսայիսի ինչ է :

Պ. Եստուած Հոգի է, և թէ պէտ մենք չենք կրնար տեսնել զանիկայ, բայց ան կը տեսնայ ու զիտէ ամէն բան, և կրնայ ամէն բան ընել :

Հ. Ի՞նչ ընելու էս Եսայիսի հաճելի ըլլալու համար :

Պ. Եւ առ Եստուած և առ մարդիկ ունեցած պարտաւորութիւններս կատարելու եմ :

Հ. Ի՞նչ են քո առ Եսայիսի ունեցած պարտաւորութիւնները :

Պ. Եւ Եստուած ունեցած պարտաւորութիւնս է վախնալ անկէ և պատուել անիկայ, և սիրել և ծառայել անոր, ազօթք

ընել անոր և զովարանել զնոր ըր :

Հ. Ի՞նչ են քո մարդ ունեցած պարտաւորութիւնները :

Պ. Եւ մարդ ունեցած պարտաւորութիւնս է ճնողացս հընազանդիլ. միշտ ճշմարիտ խօսիլ և պարկեշտ ու ամենուն բարերար ըլլալ :

Հ. Ի՞նչ Բարեի էր յոսաս Եսայիսի հաճելի ըլլալէր :

Պ. Ենատենը Եստուծոյ զաւակը պիտի ըլլամ, և Եստուած այ իմ հայրս ու իմ բարեկամս պիտի ըլլայ յաւիտեան :

Հ. Իսկ ի՞նչ էր յոսաս թէ որ Եսայիսի զնախնաս, ոչ ալ անիկայ սիրես և ոչ ալ անոր հաճելի ըլլալ փնտրես :

Պ. Ենատենը չար որդի մը պիտի ըլլամ, և բարձրեալ Եստուածը յոյժ պիտի բարկանայ ինծի :

Հ. Ինչո՞ւ համար էլ լախնաս Աստուծոյ Բարիութենէն :

Պ. Ինչո՞ւ որ մարմինս կրնայ մեռցունել, և հոգիս ալ թշուառ ընել :

Հ. Բայց արդէն ձէ՛ Բան ճը բռած վե՞ր Բնաւ զԱստուծոյ Բարիացընելու :

Պ. Այո՛, կը վախնամ յոյժ, շատ անգամ մեղանչեր եմ Աստուծոյ զէմ, և արժանի եղեր եմ անոր բարկութեանը :

Հ. Ի՞նչ ըսել կ'ուզես Աստուծոյ դէմ Բեղանչել ըսելով :

Պ. Աստուծոյ զէմ մեղանչել ըսելով՝ ըսել կ'ուզեմ անանկ բան մը ընել՝ որ ինքը կ'արգիլէ, կամ ան բանը չընել որ ինքը կը պատուիրէ :

Հ. Իսկ ի՞նչ ընելու ես Աստուծոյ Բարիութենէն աղապելու համար, որո՞նք եմ Բեղանչելու թե՛ արժանի ըսին :

Պ. Տրամելու եմ մեղքերուս

համար. աղօթք ընելու եմ Աստուծոյ անցեալին համար թողութիւն տարու, և անկէ ետքը անոր լաւագոյն ծառայելու :

Հ. Աստուծոյ էլ ներքէ՛ր թե՛ն ըն որ անոր աղօթք ընես :

Պ. Կը յուսամ թէ կը ներէ թէ որ անոր ողորմութեանը ապաւինիմ, Յիսուս Քրիստոսի արժանաւորութեանը ու անոր շարժարանքներուն համար :

Հ. Գիտե՞ս ո՞վ է Յեսուս Քրիստոս :

Պ. Անիկայ Աստուծոյ բուն որդին է, որ երկինքէն վար իջաւ մեզ մեր մեղքերէն և Աստուծոյ բարկութենէն փրկելու :

Հ. Ի՞նչ ըսաւ Քրիստոս ճարտէի իրելու համար :

Պ. Աստուծոյ օրէնքին ինքը հնազանդեցաւ, և սորվեցուց մեզի որ մենք ալ հնազանդ ինք :

Հ. Իսկ Ի՞նչ Կաշից Բրիտանոս Գարդն
 Կրկէլը Կամար :

Պ. Անկիայ մեռաւ մեղաւոր
 ներուն համար, որոնք Ատու-
 ծոյ օրէնքը կտարեր, և իրենք
 մեռնելու արժանի եղեր էին :

Հ. Ո՞ր է հիմա Յեսուս Բրիտանոս :

Պ. Անկիայ կենդանի է դար-
 ձեալ, և երկիրքը զացած է հոն
 տեղ պատրաստելու ան ամե-
 նուն՝ որ Ատուծոյ կը ծառայեն
 և իր որդին Յիսուսը կը սիրեն :

Հ. Ինչպէ՞ր կընա՞ն սիրել և ծառայ-
 յել Աստուծոյ և Բրիտանոսի :

Պ. Չէ՛. ինքիրմէս չեմ կրնար
 ընել, բայց Ատուած պիտի օգ-
 նէ ինձի իր սուրբ Հոգիովը, թէ
 որ ինձրեմ զանիկայ :

Հ. Յեսուս Բրիտանոս երբեք պիտի
 Գա՞յ նորէն :

Պ. Բրիտանոս պիտի գայ նո-
 րէն, և իս ու բոլոր աշխարհ

պիտի կանչէ հաշիւ պահանջելու
 բոլոր ըրած բաներնուս համար :

Հ. Ի՞նչ Բանի Կամար աս հաշիւը պիտի
 պահանջուի :

Պ. Որ Ատուծոյ զակրները՝
 ինչպէս որ չարերն ալ, ընդու-
 նին իրենց գործքերուն համե-
 մատ :

Հ. Ի՞նչ պիտի ըլլաս Գոն Բէ որ ըստ
 Գոնոնի :

Պ. Թէ որ մեղաւոր ըլլամ,
 դժոխքին յաւիտենական կրա-
 կին մէջ պիտի խրկուիմ, ամ-
 բարիչս և թշուառ արարածնե-
 րուն մէջ :

Հ. Իսկ ո՞ր պիտի երեսաս, Բէ որ
 Աստուծոյ սիրելի մէկ զաւակն ըլլաս :

Պ. Թէ որ Ատուծոյ մէկ սի-
 րելի զաւակը ըլլամ, երկիրքը
 պիտի երթամ, և հոն Ատու-
 ծոյ ու Բրիտանոսի հետ պիտի
 ընակիմ յաւիտեանս . Ամէն :

ՔՐԻՍՏՈՆԷՆԿԱՆ ՀԵՐ-
ՑՈՒՄՆԵՐ

ՈՐՈՆՅ ՊԵՏԵՍԵՆՆԵՐԸ
ՍՈՒՐԻ ԳՐՈՅ ԼԵՔՈՒՌՈՂ ԳՐՈՒԵԾ Է:

- 1. Ո՛ր սպեղծեց ինչ:
Տէր Աստուած գեանի հոգէն շնեց մարդը: Ծանր. Բ. 7:
- 2. Ի՞նչպէս սպեղծուեցար դո՞ւ:
Ահա որ ու զարմանալի կերպով ստեղծուեցայ: Սաղմ. ՃԼԹ. 14:
- 3. Ի՞նչ քանի համար սպեղծուեցար:
Փառաւորեցէք զԱստուած ձեր մարմիններուն ու հոգիներուն մէջը, որ Աստուծոյ են: Ապրն. Չ. 20:
- 4. Աստուած ի՞նչ է:
Աստուած Հոգի է: Յ՛՛՛՛՛՛՛. Դ. 24:
- 5. Ի՞նչ է Աստուծոյ յաստիւ-Մե՞նը:

Աստուած սէր է: Ա Յ՛՛՛՛՛՛՛. Դ. 8:

6. Արդար ո՞ւր ճշմարիտ ալ է:
Աստուած հաւատարիմ է, ու անիրաւութիւն չունի. անիկայ արդար ու ուղիղ է: Բ Օրն. ԼԲ. 4:

7. Աստուած ո՞ր մարտը է սէր:
Ար սիրեմ գեա սիրողները: Աստ. Բ. 17:

8. Աստուած ամբարշտը մարտը է սէր:
Աստուած մեղաւորին ամէն օր բարկացած է: Սաղմ. Է. 11:

9. Քեզ պէ՞տք է զարեւել զդո՞ւր:
Աստուած յիշե՛՛ր: Եւ քու Ստեղծիչդ երիտաւարդութեանդ օրերուն մէջ յիշէ՛: Ժող. ԺԲ. 1:

10. Աստուած կրնա՞յ տեսնել ինչ:
Սէկը ծածուկ տեղուանք կրնանայ պահուիլ, որ ես զանիկայ

չտեսնեմ, կըսէ Տէրը : Երեմ. ԻԳ. 24 :

11. Եսպոստոս առին արե՞լ է, և առին քան ին արեանայ :

Տէրոջը աչքերը ամէն տեղ չաբերը ու բարիները կը դիտեն : Եսայ. ԺԵ. 3 :

12. Եսպոստոս Բուրբ ըսածներդ ինչ է :

Բնաւ խօսք չկայ իմ լեզուիս վրայ, ահա՛ ո՛վ Տէր՝ դուն ամէնը գիտես : Սաղմ. ՂԺԹ. 4 :

13. Եսպոստոս ինչ առին խորհուրդներդ գիտե՞մ :

Ես ձեր միտքէն անցածը գիտեմ : Եզեի. ԺԸ. 5 :

14. Եսպոստոս ժաշտանը Եսպոստոս խօսքին է :

Բոլոր Գիրքը Եստուծոյ շունչն է : Բ. Տէմ. Գ. 16 :

15. Սոքի Գիրքերը ի՞նչ կրնան ընել թեղի :

Սուրբ գիրքերը գիտես, որոնք կրնան իմաստուն ընել քեզ վերահուելու : Բ. Տէմ. Գ. 15 :

16. Հրամայո՞ւմ է թեղի Եսպոստոս ժաշտանը կարդալ :

Գիրքերը քննեցէ՛ք : Յովն. Ե. 39 :

17. Եսպոստոս ժաշտանը ի՞նչ ըստուր է թեղի :

Իմ սուրբերուս ճրագ է, ու իմ շախիզներուս լոյս : Սաղմ. ՂԺԹ. 105 :

18. Թե՛ որ Եսպոստոս խօսքը ինչ «երես», անհկայ թեղ թեղէ պետի պահէ :

Իմ սրտիս մէջը պահեցի քու խօսքերդ, որ չմեղանչեմ քեզի դէմ : Սաղմ. ՂԺԹ. 11 :

19. Եսպոստոս Եսպոստոս ժաշտանին թեղ ի՞նչ է խոստանայ ճանր պոչոյ :

Օխ կանուխ փնտուողները, զիս կը գանեն : Եսայ. Բ. 17 :

20. Եսպոստոս ի՞նչ է խոստանայ Ես-

դասաւորուելն մէջ, նեղութեան մէջ ելող
Քրիստոնէին :

Նեղութեան մէջ անոր հետ
պիտի ըլլամ : Սաղմ . ԳԼ . 15 :

21 . Ի՞նչ էր խոստանայ հեանքութեան
մէջ ելողն :

Տէրը անոր ուժ պիտի տայ
տկարութեան անկողինին մէջը .
անոր ամէն անկողինը պիտի
զարձրնես անոր հիւանդու-
թեան ատենը : Սաղմ . ԽԼ . 3 :

22 . Ի՞նչ էր խոստանայ Քրիստոնէին
անոր մահաւանդ մէջ :

Թէև մահուան շուքի ձորին
մէջն ալ պտրտիմ, չարէն պիտի
չվախնամ . վասն զի դուն իմ
հետս ես . քու ցուպը ու զաւա-
զանդ՝ անոնք իս պիտի մխիթա-
րեն : Սաղմ . ԻԳ . 4 :

23 . Ի՞նչ խոստանաւ է՛րնէ պղտարու-
թեան մէջ ելողն :

Տէրը իմ հովիւս է . ես բանի

մը կարօտութիւն պիտի չունե-
նամ : Սաղմ . ԻԳ . 4 :

24 . Ի՞նչ խոստանաւ է՛րնէ ոյբերոն :
Որբերուն հայրը ու որբեալ ը-
նբուն զատաւորը Մատուած է
իր սուրբ բնակարանին մէջ :
Սաղմ . ԿԸ . 5 :

25 . Ի՞նչ խոստանաւ է՛րնէ Ժեյերոն :
Մինչև ձեր ծերութիւնը ան-
զամ ես նոյն եմ . ու մինչև ձեր
պեղորութիւնը ես ձեզ պիտի
կրեմ . ես ստեղծեցի, ու ես
պիտի վերցրնեմ . ես պիտի
կրեմ, ու պիտի ազատեմ : Ն-
սայ . ԽԶ . 4 :

26 . Մէն Բան օգոստոս էր գործե՞ն
Մարտոս զաւանդեցոն :

Մէն բաները բարիի գործա-
կից կ'ըլլան անոնց՝ որ Մատուած
կը սիրեն : Հատմ . Բ . 28 :

27 . Մեր Բողոք օրհնութիւնները ուս-
նե՞ն էր գան :

Մէն բարի տուրք՝ ու ամէն
կատարեալ պարգև վերէն է, և
լուսոյ Հօրմէն կ'իջնէ : Յակ .
Ե . 17 :

28 . Մեղաւորն էս դո՛ւն :

Մէնքը մեղք գործեցին , և
Մտուծոյ փառքէն պակասած են :
Հրով . Գ . 23 :

29 . Մեղքը է՞նչպէս աշխարհէ՞ մտաւ :

Մէկ մարդէ մը մեղքը աշ-
խարհք մտաւ : Հրով . Ե . 12 :

30 . Մեղաւորները դժոխի պէտէ եր-
բա՞ն :

Մըբարիշտները դժոխքը պի-
տի դառնան : Սպ . Թ . 17 :

31 . Հոգեւ է՞նչպէս կրնայ իրեւել :

Հաւատա՛ Տէր Յիսուս Բրիս-
տոսին , ու պիտի փրկուիս զուն :
Գործ . Ժ . Չ . 31 :

32 . Ի՞նչ բանի համար Տէր Յիսուս
աշխարհէ եկաւ :

Բրիստոս Յիսուս աշխարհք

եկաւ մեղաւորները փրկելու : Ե
Տէ . Ե . 15 :

32 . Բրիստոս Եստուս՞ է :

Որ ինքն է ամենուն վրայ Ես-
տուս՞ օրհնեալ յաւիտեանս :
Հրով . Թ . 5 :

34 . Բրիստոս ՚ի յաւիտենի՞ց է :

Ենիկայ սկիզբէն Մտուծոյ
բոլոր էր : Յով . Ե . 2 :

35 . Ե՞նչ բան Բրիստոս սրեղծեց :

Մէն բան անով եղաւ , և ա-
ռանց անոր բան մը չեղաւ ՚ի՛նչ
որ եղաւ : Յով . Ե . 3 :

36 . Բրիստոս անփոփ՞ի է :

Յիսուս Բրիստոսը նոյն է և
բէկ ու այսօր , և յաւիտեանս :
Եբ . Ժ . Գ . 8 :

37 . Բրիստոս ամէն բան գեղե՞ :

Տէր՝ զուն ամէն բան գիտես :
Յով . Ի . Ե . 17 :

38 . Բրիստոս ամէն բան կրնա՞յ ը-
նել :

Մէջն իշխանութիւն ինծի
տրուեցաւ երկինքի ու երկրի
մէջ : Մատթ . ԻԲ . 18 :

39 . Քրիստոս երկրագնէն՝ է ելլել
Մատթ . Բ . 7 :

Որ ամէնը պատուեն Որդին ,
ինչպէս որ Հայրը կը պատուեն :
Յովհ . Ե . 23 :

40 . Աշակերտները Քրիստոսի երկր-
պագոյնէն ընդ :
Ու երբոր անիկայ տեսան ,
երկրպագութիւն ըրին անոր :
Մատթ . ԻԲ . 17 :

41 . Քրիստոս թղայ լողոյնէն
պատու :
Իայց որպէս զի գիտնաք՝ թէ
Որդին մարդոյ իշխանութիւն
ունի երկրի վրայ մեղքերու թո-
ղութիւն տալու . (ան ատենը
անդամալոյծին ըսաւ ,) Ալիք՝
մահիճդ ա՛ն՝ ու տունդ գնա :
Մատթ . ԹԻ . 6 :

42 . Մատթ . Բ . 7 :
Լողոյնէն կրնայ Գալ :
Ո՛վ կրնայ մեղաց թողութիւն
տալ , բայց միայն Աստուած :
Մատթ . Բ . 7 :

43 . Հայրն Մատթ . Բ . 7 :
Քրիստոսի համար :
Քու ակթող ո՛վ Աստուած՝
յախտեանս յախտենից է :
Եբր . Ը . 8 :

44 . Քրիստոս Մատթ . Բ . 7 :
Մարտիրոս :
Աստուած մարմնով յայտ-
նուեցաւ : Ա ՏԵՎ . Գ . 16 :

45 . Իբ լարտարեպետնէն
կրնայ Գալ :
Գո՛նէ գործքերուն համար
ինծի հաւատացէք : Յովհ . ԺԴ .
11 :

46 . Իբ կրնայ լողոյնէն :
Յիսուս շատ ուրիշ նշաններ
ալ ըրաւ իր աշակերտներուն

առջին , որ աս զրքիս մէջ զը-
րուած չեն : ՅԷ . Ի . 30 :

47 . Ի՞նչ գործով զբաւեցաւ երկե-
հայ :

Պտրտեցաւ բարիք ընելով :
Գործ . Ժ . 38 :

48 . Բըխարոս զի հայն Փրկուէ :

Ենկէ ՚ի զաւա ուրիշ անուն մը
չկայ երկինքին տակը մարդոց
մէջ տրուած , որ անով կարող
ըլանք փրկուելու : Գործ . Ի . 12 :

49 . Բըխարոս զի հայն Մեկնորդ է :

Մէկ միջնորդ մը (կայ) Ես-
տուծոյ ու մարդոց մէջը՝ Բրիս-
տոս Յիսուս մարդը : Ե ՏԷ .
Բ . 5 :

50 . Բըխարոս մեր Բարեխօսն է :

Հօրը քով Բարեխօս ունինք
Յիսուս Բրիստոս արդարը : Ե
ՅԷ . Բ . 1 :

51 . Բըխարոս զի զհամար Բարեխօ-
ստուիւնն ի՞նչէ :

Որ նաև մեզի համար բարե-
խօսութիւն կ'ընէ : ՀԷ . Բ . 31 :

52 . Բըխարոս փոքր պղատները կը սե-
րէ . և ի՞նչ որ երեւն քան անոնք :

Յիսուս ըսաւ , Թո՛ղ տուէք
ատ մանր տղոցը , և մի՛ արգի-
լէք ատոնք ինձի զալէն : Մարկ .
ԺԹ . 14 :

53 . Չար սերտ ունէ՞ս դո՞ւն :

Սիրտը ամէն բանէն աւելի
խաբեբայ ու խիստ չար է : Երեմ .
ԺԷ . 9 :

54 . Փոքր պղատն ալ կը մեղանչէն :

Որովայնէն կը մոլորին՝ սուս
խօսելով : Մարկ . ԾԲ . 3 :

55 . Ի՞նչ է Եստուծոյ օրէնքին լճիւրը
մեղատարներուն դէմ :

Են անձը որ մեղք կը գործէ՝
անիկայ պիտի մեռնի : Երեմ .
ԺԲ . 20 :

56 . Որքե՞ն ի՞նչպէս կընաս երկնէն
երկաւ :

Թէ որ մէկ մարդ մը նորէն չճաննի, չկրնար Եստուծոյ թագաւորութիւնը տեսնել : Յ՛՛՛՛ . Գ . 3 :

57 . Ի՞նչ է նորէն ծնանիլ :

Չեր միայքին հոգիովը նորոգուիք : Եփե՛ . Գ . 23 :

58 . Ի՞նչպէս կրնանք գիտնալ ինչո՞ւ նորէն ծնած ըլլալ :

Են ամէնը որ Եստուծմէ ծնած է, աշխարհին կը յաղթէ : Ե Յ՛՛՛՛ . Ե . 4 :

59 . Սո՛ւք չ՞գին ի՞նչ գործ էր պէտաւայ ձեր նորէն ծնանելո՞ւն ի՛նչ :

Թէ որ մէկ մարդ մը ջուրէն ու չոզիէն չճաննի, չկրնար Եստուծոյ թագաւորութիւնը մտնել : Յ՛՛՛՛ . Գ . 5 :

60 . Սո՛ւք չ՞գիէն նորոգուած ենք զե՛ն :

Մեզ փրկեց նորէն ծնանելու աւազանին միջոցովը՝ ու Սուրբ

Չոզիին նորոգելովը : Տե՛ր . Գ . 5 :

61 . Չ՞գին Սո՛ւք Եստուծո՞ւն ի՞նչպէս է Սո՛ւք Գրոյ ի՛նչ :

Ինչո՞ւ Սատանան քու սիրտդ լեցուց, որ զուն չ՞գոյն Սե՛նց սուտ խօսիս . Չէ՛ թէ մարդոց պուտ խօսեցար, հապա Եստուծոյ : Գրո՞ծ . Ե . 3, 4 :

62 . Ի՞նչ են չ՞գիէն պտուղները :

Չոզիին պտուղը աս է . սէր, խնդութիւն, խաղաղութիւն, երկայնմտութիւն, քաղցրութիւն, բարութիւն, հաւատարմութիւն, հեղութիւն, ժուժկալութիւն : Գառ . Ե . 22, 23 :

63 . Արե՛նց ի՛նչ մարդ մը քրիստոնէայ ըլլալ, ասանց էր գործ+երջովը ցո՛ցո՞ւնելովէ քրիստոնէայ է :

Իրենց պտուղէն պիտի ճանչնաք զանոնք : Մաթթ . Է . 20 :

64 . Պարտա՞ւք էս աշխարհը ընել :

Պէտք է ամէն ատեն աղօթք
ընել : Ղուկ . ԺԲ . 1 :

65 . Բարսի կարօտ եղած Բաներոտ
համար աղօթք ընելու էս :

Ամէն բանի մէջ աղօթքով ու
աղաչանքով , գոհութիւնով
մէկտեղ ձեր խնդրուածքը Աս-
տուծոյ յայտնի ըլլայ : Փիլիպ .
Դ . 6 :

66 . Որո՞նք անոնք աղօթք ընելու են :
Իմ անունովս ի՞նչ որ խրնդ-
րէք , պիտի կատարեմ անկեղծ :
Յովն . ԺԴ . 13 :

67 . Քրիստոս կ'ըսէ՞ թէ պիտի պար-
գեւե ինչորա՞ծներդ :

Խնդրեցէք՝ և պիտի տրուի
ձեզի : Մարտ . Է . 7 :

68 . Աղօթելու պարասխանը պիտի ըն-
դունի՞ս , թէ որ մեղացի մէջ յարարեսէս :

Թէ որ սրտիս մէջը անօրէնու-
թիւն տեսնայի , Տէրը պիտի
չլսէր : Սաղ . ԱՉ . 18 :

69 . Ինչպէս որ մեզ՝ անանկ ալ ուրիշ
ներոն համար աղօթք ընելու էն :
Երդ՝ կ'աղաչեմ՝ ամէն բանէն
առաջ՝ աղօթք ընել , խրնդ-
րուածք , աղաչանք , գոհութիւն՝
ամէն մարդոց համար : Ա ՏՏ .
Բ . 1 :

70 . Աստուծո՞ւմ ամբարշտ խօսեցը
կ'արգիւնէ՞ :

Տէրոջը քու Աստուծոյդ ա-
նունը պարապ տեղը բերանդ
չառնես : Ալեյ Ի . 7 :

71 . Աստուծո՞ւմ ի՞նչ պիտի ընէ անոնց՝
որ ամբարշտ խօսեցը կը գործածեն :

Տէրը՝ իր անունը պարապ տե-
ղը բերան առնողը՝ անմեղ պիտի
չսեպէ : Ալեյ Ի . 7 :

72 . Ի՞նչ է եղէ կերպով երբո՞ւմ ընել
մե՞զ :
Երդում չընէք , ոչ երկիրքի
վօայ՝ ոչ երկրի վօայ , ոչ ալ մէկ
ուրիշ երդում մը : Յովն . Ե . 12 :

73. Շաբաթը ի՞նչպէս պահելու էս :
Հանգստութեան օրը միաբոլոր
բեր՝ անիկայ սուրբ պահելու հա-
մար : Եւեյ Ի . 8 :

74. Ար՞եւ համար եղաւ Շաբաթը :
Շաբաթը մարդուն համար
եղաւ : Մատթ . Բ . 27 :

75. Ե՞րբ հասարարուեցաւ Շաբա-
թը :

Եստուած . . . . . եօթներորդ
օրը հանգստացաւ իր ըրած բո-
լոր գործքերէն . և օրհնեց Ես-
տուած եօթներորդ օրը . ու սրբ-
բեց զանիկայ : Ծանօթ . Բ . 2, 3 :

76. Ի՞նչ խոսարայաւ Եստուած Իս-
րայէլացւոյ՝ Բէ որ Շաբաթը սուրբ պա-
հելն :

Թէ որ շաբաթը՝ իմ սուրբ օրս՝
քու ցանկութիւնդ կատարելէն
ուրդ դարձնես , ու շաբաթը՝
քու զուարճութիւնդ , և Տէրո-
ջը նուիրուած օրը՝ պատուական

անուանես , ու զանիկայ պա-
տուես , քու ճամբաներուդ չհե-
տեկով , քու ցանկութիւնդ չը-
կատարելով , ու պարապ խօսք
չխօսելով , անատենը Տէրոջմով
պիտի ուրախանաս . և քեզ երկ-
րիս բարձր տեղուանքը պիտի
հանեմ , ու քու հօրդ Յակոբին
ժառանգութիւնը քեզի պիտի
կերցընեմ . քանզի Տէրոջը բե-
րանը խօսեցաւ : Եսայ . ԾԲ .
13, 14 :

77. Տղամեջը պարտաւոր էն երեւոյ
ձնողացը հնազանդելու :

Արդիներ՝ ամէն բանի մէջ
հնազանդ եղիք ձեր ձնողքնե-
րուն . ինչու որ ան է Տէրոջը
առջևը հաճելի : Վրդ . Գ . 20 :

78. Ի՞նչ էրսէ Եստուածաշունչը ան
որոյն վայել որոնք ձնողքնէն չեն յար-
գել :

Ենիծեալ ըլլայ ան՝ որ իր հօրը

կամ մօրը զէմ հայհոյութիւն
կ'ընէ : Ի Օրէն . ԻԷ . 16 :

79 . Ծերերո՞ւն հետ յարգո՞ւթեամբ
վարո՞ւելո՞ւ ես :

Մաղը ճերմրկածին առջեր
ուտք ելիր , և ծերը պատուէ :
ՂԼ . ԺԹ . 32 :

80 . Պէ՞տէ է որ ծնողք իրենց արդար
Բող րան որ զարո՞ւթեան գործէն . կամ Բէ
արդարո՞ւթեան ճամբո՞ւն մէջ իրթելո՞ւ են
զանտէր :

Արթէ մանուկը իր ճամբան
սկսած ատենը որ իր ծերու
թեան ատենն ալ անկէ չխոտո
րի : Աստ . ԻԲ . 6 :

81 . Աստուծո՞ւն ինչ պարտե՞լ ծնողաց
որ իրենց արդար պարտէն անոնց զարո՞ւթեան
ըրած արեւը :

Քանի որ յոյս կայ տղազ խը
րատէ , և անոր աղաղակին ա
կանջ մի՞ ղներ : Աստ . ԺԹ .
18 :

82 . Աստուծո՞ւն ի՞նչ ըստ շեղե՞ն եր
արդար զարո՞ւթեան զարդար : .

Իրեն իմացուցեր եմ , որ անոր
տունը մինչև յաւիտեան պիտի
դատեմ , իր գիտցած անօրէնու
թեանը համար . քանզի անոր
որդիքը իրենց վրայ անէ՞ք կը
բերեն , ու անիկայ չյանդ իմաներ
զանոնք : Ա թագ . Գ . 13 :

83 . Պարտե՞լն աստուծո՞ւն որ մարտապա
նո՞ւթեան զընէս :

Սպանութիւն մի՞ ըներ : Անց
Ի . 13 :

84 . Ի՞նչ կ'ընէ Աստուծո՞ւն զարդար
եղբայրը արողն համար :

Ամէն ո՞վ որ իր եղբայրը կ'ա
տէ , մարդասպան է : Ա ՅԷ .
Գ . 15 :

85 . Արեւո՞ւն բարեկամե՞ն պահել ներ
սեպի :

Արևը ձեր բարկութեանը վր
այ մարը չմտնէ : Ավե . Գ . 26 :

86. Չարէն չար հասարոցանելո՞ւ էնո՞ :
Մի՛ ըսեր թէ՛ Մսիկայ ինծի
ինչպէս որ ըրաւ , ես ալ անոր
այնպէս պիտի ընեմ : Աւակ . ԻԳ .
29 :

87. Ասարոսաշարունչ անշայել իօս-
տերը կ'արգելէ՞ :
Ինաւ ձեր բերնէն ապակա-
նեալ խօսք մը չելլէ : Ավետ . Գ .
29 :

88. Ի՞նչ կ'ըսէ ձեր Փրկիչ սրտով
սորիք եղողներուն համար :
Երանի անոնց՝ որ սրտով մա-
քուր են , ինչու որ անոնք պիտի
տեսնեն զԱստուած : Մատթ . Ե .
8 :

89. Իրասո՞ւնո՞ւ է ասորի զեղած Բանը
ասանել :
Գողութիւն մի՛ ըներ : Աւետ Ի .
15 :

90. Սորո՞ւ կշեաներն ու շափերը ար-
գելաւա՞ծ են :

Նենգութեան կշեոքը Տէրոջը
առջեր պիղծ է : Աւակ . ԺԵ . 1 :

91. Խաբէ՞ր-Բէ՞նը արգելաւա՞ծ է :

Չըլայ որ ատ բանին մէջ չա-
փէ անցնի մէկը , ու իր եղբայրը
զրկէ : Ա թեա . Գ . 6 :

92. Մե՞ք է պարտը զհասարոցա-
նելը :

Ամբարիշտը փոխ կ'առնէ ու
չվճարեր : Սաղմ . ԼԼ . 21 :

93. Սորո՞ւ-Բէ՞նը արգելաւա՞ծ է :

Ղշմարտութիւն խօսեցէք ա-
մէն մէկերնիդ իր ընկերին հետ :
Ավետ . Գ . 25 :

94. Ասարոսա՞ւ է՞նչպէս կը նայի սորո-
սաներուն :

Սուտ շրթունքը Տէրոջը զզուե-
լի է : Աւակ . ԺԲ . 22 :

95. Ի՞նչ պիտի ըլլայ Բուր սորոջը-
րոցաներուն :

Բողոր ստախօսներուն բաժի-
նը՝ կրակով ու ծծումբով վառած

լիճին մէջը պիտի ըլլայ : Յայտ .
ԻՆ . 8 :

96 . Մե՞ղտ է սո՞ւր լը՞ր դարձելը :

Սուտ լուր պիտի չտարածես :

Եւե՞ր ԻԳ . 1 :

97 . Մե՞ղտ է սո՞ւր համբաւ հանելը :

Քու ժողովուրդիդ մէջը չարախօսութիւն ընելու չպտտի՛ս : ԴԵՄ . ԺԹ . 16 :

98 . Յանկալը արգիլո՞ւմ է :

Մի՛ ցանկար : ՀԻՄԿ . ԺԳ . 9 :

99 . Եգահո՞ւնիւնը Եսո՞րո՞ւմից դէ՞մ
ձե՞ղտ է :

Եգահոսութիւնը՝ որ կուպաշտութիւն է : ՎԻՄ . Գ . 5 :

100 . Ի՞նչ էլէսէ Եսո՞րո՞ւմաշտուիւնը
արժանախոսութեան վնասով :

Եմէն չարութիւններուն արմատը արծաթ սիրութիւնն է :

ԵՏԻՍ . Զ . 10 :

101 . Եգահ մարտը եւ կշտանայ :

Երծաթ սիրողը արծաթէն

չկշտանար . ոչ ալ հարստութիւն սիրողը երկրին բերքէն : ԺԻՄ .
Ե . 10 :

102 . Մե՞ր վնակէն պարտակա՞ն էնի
բո՞հ ըլլալ :

Ես սորվեցայ զո՞հ ըլլալ իմ
գտնուած վիճակիս մէջ : ՓԻԼԿ .
Գ . 11 :

103 . Մե՞ղտ է սրտերնէս աշխարհային
բաներո՞ւ դալ :

Մի՛ սիրէք աշխարհս , ոչ ալ
ինչ որ աշխարհիս մէջ է : Ե
ՅԻԿ . Բ . 15 :

104 . Վրնայ ըլլալ որ փոքր բաներո՞ւ
ձեզ ալ յանցանոր սեպո՞ւնիտ , ենչուես որ
ձե՞ծ բաներո՞ւ ձեզ :

Ո՞վ որ բոլոր օրէնքը պահէ ,
ու մէկ բանի մէջ յանցաւոր ըլլայ ,
անիկայ ամենուն պարտա-
կան կ'ըլլայ : ՅԻԿ . Բ . 10 :

105 . Ո՞րք աստուծո՞ւնէն ունենալ ,
բարի բնասորո՞ւնէն զ՞նէ շար պրծալ :

Բարի անունը շատ հարստու-
թենէն աւելի ընտիր է : Աստուծոյ . 1 :

106 . Հարստութեան ծառէն ի՞նչ վե-
րանգ կայ :

Ոչմարիտ կ'ըսեմ՝ ձեզի՝ որ
հարուստը դժուարաւ պիտի
մտնէ երկնից թագաւորու-
թիւնը : Մատթ . ԺԹ . 23 :

107 . Հոգիէն աւելի ծանրագին բան
ճշ կայ :

Ի՞նչ օգուտ է մարդուն՝ որ
բոլոր աշխարհը վաստակի, և իր
անձը կորսընցընէ . կամ իր ան-
ձին համար ի՞նչ ազատէք պի-
տի տայ մարդ : Մատթ . Բ . 36, 37 :

108 . Պարտաւորութիւն է որ բարեբա-
ւ արդամ ըլլաս :

Բարեբարութիւնը, ու աղ-
քատներուն պէտք եղածին հա-
ղորդ ըլլալը մի՛ մոռնաք . ինչու
որ Աստուած անանկ պատա-

րագներուն կը հաւանի : Եբր . ԺԳ .
16 :

109 . Որո՞նց բարեւ ընելու եմ :

Ուստի քանի որ ժամանակը
ձեռքերնիս է, բարիք ընենք ա-
մենուն՝ մանաւանդ հաւատքին
ընտանիներուն : Մատթ . Բ . 10 :

110 . Արարչի պէտք կ'ընեն հա-
րստութեան պէտք բարեբաւ ու արարչ-
Յեան ըլլալ :

Թէ որ առաջ յօժարութիւնը
ըլլայ՝ տալը ունեցածին չափովը
ընդունելի է, ու չէ թէ չունե-
ցածին չափովը : Բ Մատթ . Բ . 12 :

111 . Ի՞նչպէս գործելու եմ՝ երբ
մարտիկ եղի հետ ընտանութեամբ վարուին :

Սիրեցէք ձեր թշնամիները .
օրհնեցէք ձեզ անիծողները .
բարի ըրէք անոնց՝ որ ձեզ կ'ա-
տեն, և աղօթք ըրէք անոնց
համար՝ որ ձեզ կը չարչարկեն ու
կը հալածեն : Մատթ . Ե . 44 :

112 . Ի՞նչ է անբարեխառնութեան հետևութիւնը աս աշխարհիս մէջ :

Գինեմոլն ու շոպլը ազբառ կ'ըլան : Եւան . ԻԳ . 21 :

113 . Ի՞նչ պիտի ըլլայ գինեմոլներոն՝ զաւր աշխարհին մէջ :

Ոչ գողերը՝ ոչ ազահները՝ ոչ զինոջները՝ ոչ նախատողները ու ոչ յափշտակողները՝ Եստուծոյ թագաւորութիւնը պիտի չժառանգեն : Ե Կորնթ . Չ . 10 :

114 . Թե՛ որ ասանկ եմ գինեմոլութեան հետևութիւնները աս աշխարհիս ե զաւր աշխարհին մէջ, ինչպէ՛սք ժորջութեան մէջ յգեւր՝ ե :

Մի՛ նայիր զինիին կարմրութեանը՝ զաւթի մէջ իր գոյնը ցուցունելուն՝ ու շտակ վազելուն . անիկայ եաքը օճի պէս կը խաճնէ, ու քարրի պէս կը խայթէ : Եւան . ԻԳ . 31, 32 :

115 . Յօժար պիտի ըլլա՞նք մերի յգե-

լու գինեմոլնոյ հետևութիւնը զործածելը , թէ որ քո՛ օրինակը պարծաւ պիտի ըլլայ ու ընչներոն անբարեխառն ըլլալուն :

Աղէկ է միս չուտել , ե զինի չիմել , ոչ ալ բան մը ընել , որովքու եղբայրդ կը գլորի՝ կամ կը գայթակղի՝ կամ կը տկարանայ : Եւան . ԻԳ . 21 :

116 . Աղէ՞ն է ժորջութեան պէս երևալը :

Անկէ զգուշացի՛ր . անոր քովէն մի՛ անցնիր . անկէ խոտորէ՛, ու անցի՛ր : Եւան . Գ . 15 :

117 . Ի՞նչպէս կրնաս դէ՛մ դնել Սարանային ժորջութեաններոն :

Վրանիդ հազէք Եստուծոյ սպառազինութիւնը , որ կարող ըլլաք Սատանային հնարքներուն դէմ զնելու : Եփե՛ս . Չ . 41 :

118 . Ի՞նչ է ըսէ՛ Բրեւոյս խաղաղարարներուն ըստի :

Նրանի՛ խաղաղութիւն ընող-
ներուն , ինչու որ անոնք Մա-
տուծոյ օրդիններ պիտի կոչուին :
Մատթ . Ե . 9 :

119 . Անշնասէր ըլլալու ես : Քրիս-
տոս անշնասէր էր :

Քրիստոս ալ չէ թէ իր անձին
հաճոյ եղաւ : Հատկ . ԺԵ . 3 :

120 . Թող ըլլալու ես :

Թող մարդը անօթի կը մնայ :
Մատթ . ԺԹ . 15 :

121 . Պարտաւոր ես բնաւորութեանը
չպիւլ :

Նրկայնամիտ մարդը հզօր
մարդէն ազէկ է , ու իր ոգին
զսպողը քաղաք առնողէն : Մա-
տթ . ԺԹ . 32 :

122 . Սարեկից ու խոնարհ ըլլալու ես :

Ելլաք կարեկից ու խոնարհ :
Մատթ . Գ . 8 :

123 . Այնչեւնչ է խառնութեամբ պա-
րասխան պալ մարդու մը :

Մեղմ պատասխանը սրտմը-
տութիւնը կ'իջեցընէ : Մատթ .
ԺԵ . 4 :

124 . Իրաւորն է շողտոբութեան
ընէլ :

Իր ընկերին շողոքորթութիւն
ընող մարդը՝ անոր քայլերուն
որոգայթ կը լարէ : Մատթ . ԺԹ . 5 :

125 . Չարագործներուն ճամբան
ընէլն է :

Նօրէններուն ճամբան զը-
ժուարին է : Մատթ . ԺԳ . 15 :

126 . Ինչպէս է արքայներուն ճամ-
բան :

Նոր ճամբաները հաճոյական
ճամբաններ են , և անոր բոլոր
շախիզները խաղաղութիւն են :
Մատթ . Գ . 17 :

127 . Մեղմընէլը եղանակ են :

Մեղմընէլները խաղաղու-
թիւն պիտի չունենան , կըսէ
Տէրը : Մատթ . ԽԸ . 22 :

128. Պիտի մեռնի՞ս :

Մարդոց սահմանուած է մէկ անգամ մը մեռնիլ, ու անկէ ետքը դատաստան : Եբր . Թ . 27 :

129. Մեզն ի՞նչպէս մտաւ պիտարհտ :

Մէկ մարդէ մը մեղքը աշխարհք մտաւ, և ան մեղքէն մահը : Հատմ . Ե . 12 :

130. Ի՞նչ էրսէ Եսայի-աշխարհ-նչը քրիստոնէից համար երբոր մեռնին :

Երանելի են ան մեռելները՝ որոնք Տէրոջմով կը ննջեն : Յայտ . Ժ . 13 :

131. Քրիստոնէաները կրնա՞ն յաղթել մահուան :

Մահը յաղթութեան մէջ ընկղմեցաւ : Ե Կորնթ . Ժ . Ե . 54 :

132. Ո՞չ կո՞րսայ անոնց յաղթու-մի՞նչ :

Գոհութիւն Եստուծոյ, որ մեզի յաղթութիւն կու տայ մեր

Տէր Յիսուս Քրիստոսի ձեռքով : Ե Կորնթ . Ժ . Ե . 57 :

133. Երբէն կեանքի պիտի գա՞ն անոնք :

Ժամանակ պիտի գայ՝ որ բոլոր զերեզմաններու մէջ եղողները անոր ձայնը պիտի լսեն, ու դուրս պիտի գան : Յով . Ե . 28, 29 :

134. Մարտիրոս յարու-մեա՞ն պիտի առնէ՞ :

Ես ապականացու մարմինը անապականութիւն հագնի : Ե Կորնթ . Ժ . Ե . 33 :

135. Եսայի-աշխարհ-նչը պիտի կայնի՞ս դատարան-ը :

Տեսայ պզտիկ ու մեծ մեռելները՝ որ աթոռին առջևը կայնած էին . ու զիրքերը բացուեցան, և ուրիշ զիրք մը բացուեցաւ այսինքն կենաց զիրքը . և զիրքերուն մէջը զբուածներէն մեռելները դատուեցան իրենց

գործքերուն համեմատ : Յայտ .
Ի . 12 :

136 . Դասարասանին օրը Յետոս Ի՞նչ
պիտի բռն անոնց՝ որ զենքը կը սկսեն :

Նկէք իմ Հօրս օրհնածները ,
աշխարհի սկիզբէն ձեզի համար
պատրաստուած թագաւորու-
թիւնը ծառանգեցէք : Մարթ .
ԻՆ . 34 :

137 . Ի՞նչ պիտի բռն Յետոս Բեղա-
որնեցո՞ւն՝ դասարասանին օրը :

Մէկդի՛ գացէք ինձմէ ա՛նի-
ծեայներ՝ յախտենական կրակին
մէջը , որ պատրաստուած է Սա-
տանային ու իր հրեշտակներուն :
Մարթ . ԻՆ . 41 :

138 . Բրեկարոս Կեղ ճը պարսապե՞ց
զենքը սիրողներո՞ւն համար :

Մերթամ ու ձեզի տեղ կը
պատրաստեմ : Յովն . ԺԳ . 2 :

139 . Բոլոր հոն գայողները կարարե-
լապէս երջանիկ պիտի ըլլա՞ն :

Նրեսիդ առջին լեցուն ուրա-
խութիւն կայ . քու աջ կողմը
միշտ հաճութիւններ կան : Մարտ .
ԺԳ . 11 :

140 . Նրեմիտ Բնակիչները շեղո՞ւն
ճը պիտի ունենա՞ն :

Մտուած անոնց աչքերէն բո-
լոր արցունքները պիտի սրբէ ,
ու ալ մահ պիտի չըլլայ , ոչ սուգ՝
և ոչ աղաղակ՝ և ոչ ցաւ պիտի
ըլլայ ասկէ ետեւ : Յայտ . ԻՆ . 4 :

141 . Գլո՞ւն է արտայո՞ւնն երկալը :
Չանք ըրէք որ նեղ դռնէն
մտնէք . քանզի կ'ըսեմ ձեզի ,
որ շատերը մտնել պիտի ուզեն ,
և պիտի չկրնան : Գլո՛ւ . ԺԳ . 24 :

142 . Մի՞ն ճարտը կը սկսէ՞ ու կը փռ-
պա՞ն երկնի՞ն ուրախո՞ւնները :

Մն բաները որ աչք չէ տեսեր ,
և ահանջ չէ լսեր , ու մարդու
սիրտին մէջ չէ ինկեր , Մտուած
իր սիրելիներուն պատրաստեց .

բայց Եստուած մեզի յայանց
իր Հոգիովք: Ե Արշ. Բ. 9, 10:

143. Ի՞նչ է Բարոստի անուանումը:
Բարոստի անուանումը և անուանումը:

Քու Տէր Եստուածդ սիրես
քու բոլոր սրտովդ և քու բոլոր
անձովդ, ու քու բոլոր միտ-
քովդ. և քու ընկերդ սիրես քու
անձիդ պէս: Մատթ. Բ. 37-39:

144. Ի՞նչպէս կրնանք յարմարեալ մեր
սիրել անուանումը:

Թէ որ զեւ կը սիրէք, իմ պա-
տուիրանքներս պահեցէք: Յօհ.
Ժ. 1. 15:

145. Ի՞նչպէս կրնանք փորձաւոր մեր
կրօնական գործերը և անուանումը:

Ինտոր կրօնէք որ մարդիկ
ձեզի ընեն, զուք ալ անոնց ան-
անկ ըրէք: Ղ. 31. 31:

146. Ի՞նչ է պահանջը Եստուած
որ կիմա՞ Բարոստի անուանումը օրերու
դէպ ընեն:

Միթէ ասկէ ետքը ինձի պի-
տի չազազակե՞ս ըսելով. Ո՛վ
Հայր իմ՝ զուն ես իմ մանկու-
թեանս առաջնորդը: Երեմ. Գ.
4:

147. Թէ որ Եստուած Բարոստի
անուանումը, ան ի՞նչ պիտի պահանջէ
եւրոպէ:

Տէրը քեզմէ ի՞նչ կը պահանջ-
է, բայց միայն իրաւունք ընել,
ողորմութիւն սիրել, ու խոնար-
հութեամբ քու Եստուծոյդ հե-
տը քալել: Մտ. Չ. 8:

148. Ի՞նչ է ճշմարիտ հասարակ
խանութիւնը:

Ես բոլոր խօսքիս վախճանը
լսենք. Եստուծմէ վախցիր, ու
անոր պատուիրանքները պահէ.
Վասն զի մարդուս բոլոր պար-
տաւորութիւնը ասիկայ է:
Քանզի Եստուած ամէն գործ-
քը՝ ամէն ծածուկ բաներու հետ՝

Թէ՛ բարին և թէ՛ չարը՝ դատաստանի պիտի բերէ : Ժ. 13, 14 :

ՏԵՐՈՒՆԵԱԿՆ ԵՂՕԹՒՔ

Հայր մեր՝ որ երկինքն էս ,

Քու անունդ սուրբ ըլլայ .

Քու թագաւորութիւնդ զայ ,

Քու կամքդ ըլլայ , ինչպէս որ երկինքը՝ անանկ ալ երկրիս վրայ .

Մեր ամէն աւուր հացը՝ այսօր մեզի տուր .

Նւ մեզի ներէ՛ մեր պարտքերը , ինչպէս որ մենք ալ կը ներենք մեր պարտականներուն .

Ու մեզ փորձութեան մի՛ տանիր .

Հապա չարէն մեզ ազատէ .

Ինչու որ քուկդ է թագաւորութիւնը և Օրութիւնը ու Փառքը յաւիտեանս . ամէն :

ՏԵՐ ՊԵՏՈՒՐԵՆՔՆԵՐԸ

Ե . Իմ առջև ուրիշ աստուածներ չունենաս :

Բ . Դուն քեզի կուռք չենես , ո՛չ ալ վերը երկինքի մէջ՝ կամ վարը երկրի վրայ՝ կամ երկրին տակի ջուրերուն մէջ եղած բաներուն մէկ նմանութիւնը . Ենոնց երկրպագութիւն չընես , ու անոնք չպաշտես . ինչու որ ես քու Տէր Մտուածդ՝ նախանձոտ Մտուած եմ որ կը հատուցանեմ հայրերուն անօրէնութիւնը որդւոցը վրայ՝ մինչև անոնց երրորդ ու չորրորդ ազգը՝ որ կ'ատեն իս . և կ'ողորմիմ անոնց մինչև հազար ազգը՝ որ կը սիրեն իս ու իմ պատուիրանքներս կը պահեն :

Գ . Տէրոջը քու Մտուածոյդ անունը պարապ տեղը բերանդ

չառնես . Ինչու որ Տէրը՝ իր անունը պարապ տեղը բերան առնողը՝ անմեղ պիտի չսեպէ :

Ի . Հանգստութեան օրը միտքդ բեր՝ անիկայ սուրբ պահելու համար : Աւեց օր պիտի աշխատիս , ու բոլոր գործքդ ընես . բայց եօթներորդ օրը՝ Տէրօջը քու Մատուցող Հանգրստութեան օրն է . ան օրը գործ մը պիտի չգործես , ո՛չ դուն՝ ո՛չ քու որդիդ՝ ո՛չ քու աղջկկդ՝ ո՛չ քու ծառայ ու աղախինդ՝ ո՛չ քու անասունդ՝ ո՛չ ալ տանդ մէջ եղած օտարականդ . քանզի Տէրը վեց օրուան մէջ ըրաւ երկինքը ու երկիրը՝ ծովը ու բոլոր անոնց մէջ եղածները , և եօթներորդ օրը հանգստացաւ . անոր համար Տէրը օրհնեց Հանգրստութեան օրը՝ ու սրբեց անիկայ :

Ե . Պատուէ՛ քու հայրդ ու մայրդ , որ քու օրերդ երկան ըլլան ան երկրին վրայ՝ որն որ քու Տէր Մատուածդ կու տայ քեզի :

Չ . Սպանութիւն մի՛ ըներ :

Է . Շնութիւն մի՛ ըներ :

Ը . Գողութիւն մի՛ ըներ :

Թ . Բու դրացիիդ դէմ սուտ վկայութիւն մի՛ ըներ :

Ժ . Բու դրացիիդ տանը մի՛ ցանկար . քու դրացիիդ կնկանը՝ կամ անոր ծառային՝ կամ անոր աղախինին՝ կամ անոր եղին՝ կամ անոր իշուն՝ և քու դրացիիդ ամենեկին մէկ բանին մի՛ ցանկար : Եւեց Ի . 3-17 :

ՏԵՍԸ ՊԵՏՈՒԲԵՆԵՆԵՐՈՒՆ ԲՈՎԵՆ-
ԴԵՍՈՒԹՒՒՆԸ

Քու Տէր Մտուածդ սիրես
քու բոլոր սիրտովդ, և քու բո-
լոր անձովդ, ու քու բոլոր միա-
քովդ. աս է առաջին ու մեծ
պատուիրանքը :

Երկրորդը ասոր նման՝ Քու
ընկերդ սիրես քու անձիդ պէս :

Մ երկու պատուիրանքէս կա-
խուած են բոլոր օրէնքը և մար-
դարէնքը : Մատթ. ԻԲ. 37-40 :

ՆԵՄԵՐՈՍ ԻՕՒՐԵՐ

Մտուած ստեղծեց երկինքը ու
երկիրը,

Ու անոնց մէջը եղած ամէն բա-
նէքը .

Եղամ՝ նախահայր առաջին
մարդը,

Ու անոր կողէն իր Նւա կինը :

Մտուած ստեղծեց նաև մեզ,

Ու ան կը պահէ ամէն օր մեզ .
Մտուած կու տայ մեր հացը ու

հանդերձը,

Ու մեզի պէտք եղած ամէն բա-
նէքը :

Մտուած ամենուն վրայ թա-
գաւոր է .

Ինքը սուրբ ու իմաստուն է .

Երդար ու ճշմարիտ է .

Մմենուս երկնաւոր Հայրն է :

Պէտք է որ զինքը սիրենք ու
իրմէն փախնանք .

Իր պատուիրանքները պահենք .

Պզտիկուց զինքը ճանչնանք,

Ու իրեն կամքը սորվենք :

Մտուած հոս է ու ամէն տեղ է .

Մմէն բան զիտէ ու կը տեսնէ .

Երբոր աղօթք ընենք մեր ձայնը
կը լսէ .

Մեզի շնորհք կու տայ ու մեզ
կը սիրէ :

Երբ որ մեզք գործենք մեզ կը
պատժէ .

Հողինիս դժոխքը կը խրկէ :
Եթէ անանկ է աղօթք ընենք ,
Որ մեզ մեզքէ ազատ պահէ :

Եղէկ տղաքը Եստուծմէ կը
փախնան :

Թէ որ Եստուած կը սիրես ան
ալ քեզ կը սիրէ :

Ես կը սիրեմ Եստուած որ ան
ալ իս սիրէ :

Ես կը փախնամ իրմէն ու կը
պահեմ իր խօսքը :

Եստուծոյ խօսքը ճշմարիտ է :

Եստուծոյ խօսքը Եստուածա-
շունչին մէջ է :

Եստուածաշունչը ամէն գիրքէն
աղէկ է :

Հին և Նոր Կտակարանը Ես-
տուածաշունչ է :

Ու փուշերէ պսակ մը հիւսե-
լով՝ անոր գլուխը դրին , ու եղէզ
մը անոր աջ ձեռքը . և անոր
առջևը ծնկան վրայ դալով՝ ծաղը
կ'ընէին անիկայ , ու կ'ըսէին .
Ողջոյն քեզ՝ Հրէից թագաւոր :
Մատթ . ԻԷ . 29 :

Եստուած մեզ սիրելուն իր Որ-
դին տուաւ .

Յիսուս Քրիստոս Որդի Ես-
տուծոյ է .

Ինքը մեր Տէրը ու Փրկիչն է .
 Կատարեալ մարդ, ու կատարեալ
 Եստուած է .

Քրիստոս մեզ սիրելուն երկին-
 քէն իջաւ .

Մեզի համար խաչին վրայ մե-
 ուաւ .

Եշխարհքի մեզքին համար՝ ա-
 ղրին թափեց .

Մեզ Եստուծոյ հետ հաշտե-
 ցուց :

Յիսուս Քրիստոս խաչուեցաւ
 ու թաղուեցաւ .

Իրեք օրէն յարութիւն առաւ .

Քառսուն օր աշխարհի վրայ
 կեցաւ .

Ետքը երկինքը համբարձաւ .

Դատաստանին օրը նորէն պիտի
 գայ .

Երդարները մեղաւորներէն պի-
 տի զատէ .

Երդարները Երբայութիւն պի-
 տի տանի .

Մեղաւորները Դժոխք պիտի
 խրկէ :

Ո՛վ Տէր ինձի շնորհք տուր .քեզ
 սիրել ,

Ու քու պատուիրանքներդ պա-
 հել .

Նաև իմ ընկերներս սիրել ,

Ու անոնց բարի ընել :

Ո՛վ Տէր՝ իմ անմահ հոգիս փրո-
 կէ .

Սուրբ Երբայութեանդ արժանի
 ըրէ .

Ո՛վ Հայր և Արդի և Սուրբ Հո-
 զի ,

Սուրբ Արրորդութիւն անբա-
 ժանելի :

ԵՍՏՈՒՆԻՆ ԵՄԻՆ ՏԵՂ :

Եստուժոյ աթոռն փնտոող
 Չան ամէն տեղ կը գտնայ .
 Մենք երբոր ենք աղօթող
 Տէրն է միշտ մեզի ներկայ :

Թէ հարուստ ենք թէ աղքատ ,
 Թէ առողջ կամ թէ տկար ,
 Երբ մեր ձայնն է անընդհատ
 Տէրն է միշտ մեզի ներկայ :

Երբ ճարերբս կը հասնին ,
 Աւ ինձի հանգիստ չկայ ,
 Եւ ոյժերս կը Լքանին ,
 Տէրն է միշտ մեզի ներկայ :

Ով հոգիս , Փրկչիդ եկո՛ւր ,
 Ինչ տազնապ որ վրադ կու
 զայ ,
 Են պարապ քեզ չթողուր .
 Տէրն է միշտ մեզի ներկայ :

ՊՁՏԻՍ ՏՂՈՒ ՄԸ ԵՂՕԹՐԸ :

Պզտիկ տղու մը սորվեցո՛ւր ,
 Ով տէր , աղօթք բնել .
 Աւ Սուրբ Հոգիդ ինձի խրկէ
 Չար սիրտըս նորոգել :

Ինկած էակ մը ծնունդէս
 Քեզի դէմ մեղք բոխ ,
 Աւ թէ որ դուն ինձի չօգնես ,
 Հոգիս կը կորսուի :

Բայց տէր Յիսուս՝ հզօր փրկիչ ,
 Մեղքերբս սրբելու ,
 Մեռաւ , յարեաւ ու համբար
 ձաւ .
 Հոգիս ազատելու : ,

Ով որ կանուխ զան կը փնտռէ
 Ենշուշտ պիտի ապրի .
 Յիսուս անոր կ'առաջնորդէ ,
 Որ հետը բնակի :

ՄԻ ԹՈՂՈՒՐ ԶԻՍ :

Մի թողուր զես , ո՛վ Աստուա-
ծըս ,

Թող քեզմէ չմոլորիմ .

Ու ժողցուր դուն իմ քարուած-
քըս ,

Եթէ ոչ կը կորսուիմ .

Պաշտպանէ զես ,

Պահպանէ զես ,

Որ երբեք չկորսուիմ :

Եշխարհիս անթիւ հոգերը

Ար վռնաւեն զես՝ Տէր , քեզմէ .

Սատանան իր հրապոյրները

Իմ առջև կը դնէ .

Ա արմերովը՝

Նենգերովը՝

Թող զես չմոլորցընէ :

Ով Յիսուս , ցրուէ վախերըս ,

Քու խոստմունքդ է հաստա-
տուն .

Դուն կրնաս ներել մեղքերըս .

Ինձ լսել տուր ձայնդ սիրուն .

Դուն ես յոյսըս ,

Դուն ես յոյսըս ,

Մի միայն փրկիչըս դուն :

ԲՆԲԻ ՀՈՎԻՐ :

Ով հոտիդ բարերար Հովիւր

Ոչխարներդ կը պահես քու քո-
վըդ .

Ար տանիս անոնք հոն սիրովըդ ,

Ուր որ երջանիկ կ'ըլլան :

Օխ ալ ա՛ռ , կ'աղաչեմ , ո՛վ
Տէրըս ,

Օ օրացուր իմ տկար ոտքերըս ,

Եւ ներէ՛ իմ անթիւ մեղքերըս ,

Որ ես քու զառնուկդ ըլլամ :

Ով Յիսուս , թող քալեմ քու
քովըդ .

Օխ լուս ալ՝ քու արիւնովըդ .

Իմ հոգիս տա՛ր երկինք սիրովըդ,
 Որ հոն ապահով ըլլամ:
 Հոն իյնամ ես Փրկչիդ առջևը,
 Տամբեզի գոհութիւն՝ պատիւը,
 Որ դուն ես սիրելի Հովիւր .
 Քու բակդ յաւիտեան կենամ:

ՓՈՔՐ ԲԵՆԵՐ:

Փոքրո կաթիլները
 Մեծ ծովեր կ'ընեն .
 Ազգի հատերը
 Լեռներ կը դիզեն:

Փոքրո վայրկեանները
 Թէպէտ ոչինչ են,
 Անվախճան դարերը
 Լոկ անոնցմէ են:

Փոքրո յանցանքները
 Սիրտն կ'ապականեն,
 Եւ շատ մեծ մեղքերը
 Անոնցմէ կ'ելեն:

Փոքրո բարիքները
 Հատ մարդոց կ'ազդեն,
 Եւ սիրոյ խօսքերը
 Հոս երկինք կ'ընեն:

ՅԵՐԵՍԵՒՈՒԹԻՒՆ

Աս է դաս մը որ սորվես,
 Ջանք ըրէ, ջանք ըրէ .
 Թէ առաջ չյաջողես,
 Նորէն ջանք ըրէ:
 Քաջութիւնը կը յայտնես
 Երբ միայն կը համբերես .
 Մի վախնար, պիտի յաղթես .
 Ջանք ըրէ, ջանք ըրէ:

Հատ անգամ կը սխալե՛ս .
 Ջանք ըրէ, ջանք ըրէ .
 Ա երջօ պիտի յաջողես,
 Նորէն ջանք ըրէ:
 Թող ըրածդ ըլլայ պակաս .
 Չէ ամօթ՝ երբ կը ջանաս .

Յուսացող և քաջ ըլլաա .
 Զանք ըրէ , ջանք ըրէ :

Թէ որ գործդ դժուար ըլլայ ,
 Զանք ըրէ , ջանք ըրէ .

Ա երջն փարձքը պիտի դայ .
 Նորէն ջանք ըրէ .

Ինչ որ մարդ կրցաւ ընել ,
 Չե՛ս կրնար ան կատարել .

Բայց պէտք է յարատուել .
 Զանք ըրէ , ջանք ըրէ :

ՀԵՋԵՐԵՄԵՆԵ ԻՕՍԻ

Ը

Ին

Հետ պիտի ընակի , ու

Ը

Ին

Հետ պիտի պառկի . և

Ը , ու

առողջ

Ը ,

և պարարտ զուարակը մէկտեղ պիտի արածին .

ու անոնք մէկ պղտիկ

մը պիտի բռնէ :

Իսայ . Ժ ւ 6 :

ԸՆՏԵՆՆԱԵՆ ԵՂՕԹԻ

Քանզի զի
տեմանիկայ,
(Երրահամբ),

որ իր որդւոցը՝ ու իրմէ ետքը իր
տանը պիտի պատուիրէ, և ա-

նոնք . . . . Տէրոջը ճամբան պի-
տի պահեն : Ծանօ . ժ. Բ . 19 :

Բայց ես ու իմ տունս Եհովան
պիտի պաշտենք : Յե . Ի . Դ . 15 :

ՊԵՐՏԵՌՈՐՈՒԹԻՒՆ ՄԵՆԱԵՆՅ ԵՌ
ԾՆՈՂՍ

Չեր ամէն մէկը իր մօրմէն ու
իր հօրմէն պիտի վախնայ : Ղ .
ժ . Թ . 3 :

Որդեակ իմ՝ քու հօրդ խրա-
տը մտիկ ըրէ, ու քու մօրդ օ-
րէնքը մի՛ մերժեր : Ե . Կ . Ե . 8 :

Քանզի Եստուած պատուի-
րեց՝ ըսելով . Քու հայրդ ու
մայրդ պատուէ՛ . և ով որ իր
հայրը կամ մայրը անիծէ, մա-
հով թող մեռնի : Մատթ . Ժ . Ե . 4 :

Որդիք՝ ձեր ծնողացը հնա-
զանդ եղիք Տէրոջմով, որ ան է
արժանը : Պատուէ՛ քու հայրդ
ու մայրդ, (որ առջի պատուի-

րանքն է խոստմունքով ,) որ քեզն աղէկ ըլլայ , ու երկար կեանք ունենաս երկրի վրայ : Եփե . Օ . 1-3 :

Որդիներ՝ ամէն բանի մէջ հնազանդ եղեք ձեր ծնողքներուն . ինչու որ ան է Տէրօջը անջևը հաճելի : Վր . Գ . 20 :

ԸՆԱԿԵՐՅ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ

Որդեակ իմ՝ թէ որ մեղաւորները քեզ գլխէ հանել ուզեն , դուն անոնց հաւանութիւն մի տար : Որդեակ իմ՝ անոնց հետ ճամբայ մի երթար . անոնց շաւիղէն քու ոտքերդ ետ պահէ . քանզի անոնց ոտքերը չարութեան կը վազեն , և արիւն թափելու կ'արտորան : Ե . 10 , 15 , 16 :

Իմաստուններուն հետ քարոզը իմաստուն կ'ըլլայ . բայց ան-

միտներուն հետ ընկերացողը չար կ'ըլլայ : Ե . Ժ . 20 :

Բարկացող մարդուն հետ ընկերութիւն մի՛ ընէր , ու ցաւկոտ մարդուն հետ մի՛ երթար . որ չըլլայ թէ անոր ճամբաները սորվես , և քու հոգւոյդ որդայթ վաստրկես : Ե . 11 . 24 , 25 :

ՈՒՐԵՒՈՒԹԵՆՆ ԵՒ ՋՈՒՆԵՐՃՈՒԹԵՆՆ ՎՐԵՅՈՎ

(Չարերը) իրենց պղտիկները՝ ոչխարի հօտի պէս կը հաճեն . ու անոնց տղաքը ուրախութեամբ կը ցաթկրտեն : Թմբուկով ու քնարով ձայն կը վերցընեն , ու սրինգին ձայնովը ուրախ կ'ըլլան : Ենոնք օրերնին զուարճութիւնով կ'անցունեն , ու մէկ վայրկեանի մէջ գերեզմանը կ'իջնան : Եւ Եստուծոյ կ'ըսեն .

Քաշուէ՛ մեզմէ, ինչու որ քու
ճամբաներդ զիտնալ չենք ու-
զեր : Յ^բ . ԻՆ . 11-14 :

Ո՛վ երիտասարդ՝ քու ման-
կութեանդ մէջ ուրախ եղեր . ու
երիտասարդութեանդ օրերուն
մէջ սիրտդ թող քեզ զուար-
ճացունէ՛ . և քու սիրտիդ ճամ-
բաներովը , ու աչքերուդ նա-
յուածքովը քալէ՛ . բայց զիտ-
ցի՛ր որ ասոնց ամենուն համար
Եստուած քեզ դատաստանի
պիտի բերէ : Ժ^ա . ԺԵ . 9 :

Բայց ձեզի կ'ըսեմ, թէ Եմէն
դատարկ խօսքերու համար՝ որ
մարդիկ կը խօսին , դատաս-
տանին օրը հաշիւ պիտի տան :
Մ^ա . ԺԲ . 36 :

ԳԵՐՏԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ ԵՈՒ ԿԵՐՈ

Մազը ձերմրկածին առջևը
ուտք ելեր , և ձերը պատուէ ,
քու Եստուծմէդ վախցիր . և
եմ՛ Տէրը : Գ^Լ . ԺԹ . 32 :

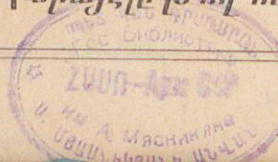
Նմանապէս զուք երիտա-
սարգներ՝ հնազանդ եղիք ձե-
րերուն : Ե Գե^ր . Ե . 5 :

ՆՇԱՐԵՐԻՑ ԻՐԻՍՏԱՆԻՆԵՍԵՆ ՈՒՐԵՐՈՒ-
ԹԵՆՆ ԵՒ ԶՈՒՐԵՐԹՈՒԹԵՆՆ ՂՐԵՑ

Ո՛վ արդարներ՝ Տէրոջմով ու-
րախ եղիք ու ցնծացէք , ցրն-
ծութեամբ երգեցէք զուք ա-
մէնքդ՝ որ օրտով ուղիղ էք :
Մ^ա . ԼԲ . 11 :

Ո՛վ արդարներ՝ Տէրոջմով
ցնծացէք . ուղիղներուն կը վայ-
լէ օրհնութիւն երգելը : Մ^ա .
ԼԳ . 1 :

Իտրայելը թող ուրախանայ իր

Ստեղծողն փայ . Սիճնի որդի-
քը թող ցնձան իրենց թագա-
ւորին փայ : Մաղճ . ՃԻԹ . 2 :

ԻՕՍԵԿՑՈՒԹԵՆՆ ՂԼԵՑ

Քու ժողովուրդիդ մէջը չա-
րախօսութիւն ընելու չպտըտիս :
ՂԼ . ԺԹ . 16 :

Անոր բերնին խօսքերը կողիէն
կակուղ են , բայց անոր սրտին
մէջը պատերազմ կայ . անոր
խօսքերը ձէթէն կակուղ են ,
բայց մերկ սուրեր են : Մաղճ .
ԾԵ . 21 :

Ան որ ծածուկ կը խօսի իր ըն-
կերին դէմ , պիտի ջնջեմ : Մաղճ .
ՃԼ . 5 :

Շատ խօսքերու մէջ յանցանք
պակաս է . բայց իր շթունք-
ները զսպողը խելացի է : Մաղճ .
Ժ . 19 :

Ծուռ մարդը կոխ կը հանէ ,
և քսուն՝ մտերիմ բարեկամները
կը դատէ : Մաղճ . Ժ . Չ . 28 :

Առանց փայտի կրակը կը մա-
րի , և թէ որ քսու չըլայ , կոխ-
ւը կը դազարի : Մաղճ . Ի . Չ . 20 :

Մի՛ դատէք՝ որ չդատուիք :
Մաղճ . Է . 1 :

Այն զի ան որ կ'ուզէ կեան-
քը սիրել՝ ու բարի օրեր տեսնել ,
իր լեզուն թող դադրեցունէ չա-
րութենէն , ու իր շթունքները
նենդութիւն խօսելէն : Մաղճ .
Գ . 10 :

2-2

«Ազգային գրադարան»

NL0248258

7885